Приложение № 3

ПРОЕКТОБЮДЖЕТ ЗА 2023 Г. И БЮДЖЕТНА ПРОГНОЗА ЗА ПЕРИОДА 2024 И 2025 Г. В ПРОГРАМЕН ФОРМАТ (ПО ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ)

НА МИНИСТЕРСТВО НА ЕЛЕКТРОННОТО УПРАВЛЕНИЕ

I. МИСИЯ

Мисията на Министерството на електронното управление (МЕУ) е да провежда политиката на дигиталната трансформация на Република България, като създава необходимите нормативни и технологични условия за развитие на електронното управление, информационните технологии и информационното общество, и осигурява мрежовата и информационна сигурност на услугите и ресурсите, които предоставя на другите администрации, гражданите и бизнеса в съответствие с изискванията на потребителите и при спазване на националното и европейското законодателство.

Провежданата държавна политика, включвайки и електронните удостоверителни услуги, електронната идентификация, инфраструктурата за пространствена информация и информацията от обществения сектор в машинно-четим отворен формат допринася икономическата и социалната среда да е все по-конкурентоспособна и бързо развиваща се.

II. ОРГАНИЗАЦИОННО РАЗВИТИЕ И КАПАЦИТЕТ

Визията за организационно развитие на Министерството е насочена към изграждане на капацитет за изпълнение на неговите функции, както и реализиране на оптимална структура за тяхното осъществяване. За 2023 г. и през периода 2024 г. - 2025 г. съществено предизвикателство е цялостната организация на изпълнението на дейностите на Министерството и тяхното правилно разпределение, с оглед на техния характер – стратегически, управленски, контролни, организационни, административни, оперативни и др., отговарящи на изискванията и очакванията на обществото и на бизнеса.

За постигане на успех е необходима креативна и отговорна администрация, която поставя във фокуса на своята дейност гражданите и бизнеса с техните потребности, и действа като стожер на законосъобразността. През периода министерството ще продължи да следва политиката за привличане, развитие и задържане на високо квалифицирани, амбициозни, компетентни и лоялни служители, които да гарантират изпълнението на заложените стратегически цели посредством наличие на необходимата професионална експертиза и лично отношение. Ще осигури кариерно развитие и израстване на всички служители с потенциал и ключови компетентности чрез осигуряване на обучения, в различни присъствени и неприсъствени форми, чрез процедурите по повишаване в ранг и длъжност, чрез признание на техния индивидуален принос и чрез адекватна и справедлива оценка на техните резултати за осигуряване на приемственост, за развитие на гъвкави условия на труд и осигуряване на справедливо възнаграждение. Подкрепата на личните права на служителите и не техните способности за развитие и израстване, ще бъде приоритет в работата ни занапред. Във връзка с прилагането на политиката за електронно управление, информационно общество, информационни технологии и интернет управление и свързаните с това функции по наблюдение, координация и контрол са необходими служители, които да заемат длъжности, като: експерти анализатори на работни процеси, експерти по проектиране на компютърни системи и мрежи, експерти по сигурността на информационни и комуникационни технологии, експерти координатори в областите на информационното общество, информационните технологии и интернет управлението, координатори на проекти за информационни и комуникационни технологии, архитекти на компютърни и софтуерни системи, програмисти на софтуерни приложения, системни администратори, експерти по тестване на софтуер, експерти по мрежова и информационна сигурност, както и други, свързани с развитието на електронното управление и информационните и комуникационни технологии.

Организационната структура на МЕУ е уредена съобразно изискванията на Закона за администрацията и утвърдена в Устройствения правилник на МЕУ. Структурата на Министерството включва звено за вътрешен одит, инспекторат, финансов контрольор, служител по мрежова и информационна сигурност, звено по защита на класифицираната информация, сигурност и отбранително-мобилизационна подготовка, длъжностно лице по защита на личните данни, обща администрация, организирана в четири дирекции, и специализирана администрация, организирана в пет дирекции. Общата численост на персонала на Министерството е 220 щатни бройки.

Към министъра на електронното управление функционира и Изпълнителна агенция „Инфраструктура на електронното управление“ (ИАИЕУ), второстепенен разпоредител с бюджет, чрез която се реализират утвърдените политики: изпълнение на функциите по ефективно оперативно наблюдение; поддръжка на хоризонталните системи, споделените ресурси и инфраструктурата на електронното управление, както и за наблюдението и реакцията при инциденти с мрежовата и информационна сигурност.

Общата численост на персонала на Министерството и Изпълнителната агенция е 609 щатни бройки, като в по-голямата си част това са длъжности, за които се изискват специфични технологични и процесни умения, знания и компетентност.

МЕУ полага максимални усилия за развитие на компетентностите и организационната зрялост на вече назначените служители за постигане на амбициозните цели, поставени в областта на електронното управление, информационното общество, информационните технологии и интернет управлението. Дейността на администрацията, на ръководителите и на служителите ще продължи да се осъществява при спазване на принципите на законност; откритост; достъпност; отговорност и отчетност; ефективност, субординация и координация; предвидимост; обективност и безпристрастност.

III. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ЕЛЕКТРОННОТО УПРАВЛЕНИЕ

Ключов приоритет на правителството на Република България е подобряване и развитие на електронното управление като основен инструмент за реализиране на важни политики, които правят икономическата и социалната среда все по-конкурентноспособна и бързо развиваща се. Политиката в областта на електронното управление цели да допринесе за постигането на значителен интелигентен, устойчив и приобщаващ цифров растеж, който да гарантира максималното използване на иновационния икономически и социален потенциал на информационните технологии (ИТ) като подготви българските граждани да придобият умения за живот и работа в цифрова среда. Създаването на цифрови институции е основополагащо за постигането на действителен единен цифров пазар. Цифровата трансформация на администрацията и публичните институции води до повишаване на качеството на административните услуги, преминаване към рационални електронни процеси на функциониране и управление в публичния сектор и за достъп по електронен път и повторно използване на информацията. Основната платформа за цифровата трансформация е електронното управление. През последното десетилетие световната икономика осезаемо се превръща в цифрова. Секторът на информационните и комуникационните технологии (ИКТ) трайно навлиза във всички области на социалния и икономическия живот. Това все по-широко и стремително навлизане на цифровите технологии в бизнеса, обществения живот и административното управление е причината за промяна на подхода на Европейската комисия (Ек/Комисията) към темата за бъдещото развитие и координация на процесите на цифровата трансформация. Досегашното разпокъсано и несинхронизирано изпълнение на различни мерки и проекти в държавите-членки показа, че подходящият и ефективен начин за справяне с предизвикателствата и за постигане на определени общностни цели в тази област е централизираният и координиран подход и общ план с ясно определени цели за 2030 г., с ясни принципи и с активното участие на самите държави. По тази причина е разработена политическата програма „Цифрово десетилетие” до 2030 г., която влезе в сила на 8 януари 2023 г. Програмата поставя амбициозни цели пред Съюза в четири основни политически области на цифровата трансформация:

цифрови умения; цифрова свързаност; цифровизация на предприятията и цифровизация на публичните услуги.

Напредъкът в развитието на електронното управление се свързва с прилагането на принципите и изискванията на Закона за електронното управление, както и привеждането в съответствие с него на законодателната рамка в отделните области на политики, в които нормативни актове въвеждат изключения от реда, предвиден в Закона за електронното управление.

Наред с нормативния аспект, важна роля за развитие на електронното управление има изграждането и надграждане на информационни ресурси, включително споделени, хоризонтални и централизирани информационни системи и инфраструктурата, чрез които се осъществява служебният и автоматизиран обмен на данни и информация, и чрез които се предоставят електронни административни услуги или ИТ услуги. Така налагането на единна архитектура на електронното управление и транслирането на нейните изисквания към секторните архитектури по различните области на политики е в основата на ефективното, ефикасно и икономично разходване на публичните средства за електронно управление и информационни и комуникационни технологии в администрацията.

Без висококачествена и устойчива цифрова инфраструктура, не само ефективното използване на цифрови услуги е ограничено или затруднено, но и използването и развитието на технологиите и различните иновативни решения.

Основополагащ елемент от цялостната архитектура е наличието на технологична възможност за електронна идентификация, чрез която се гарантира високо ниво на сигурност при предоставянето на електронни административни услуги за гражданите и бизнеса. Тя представлява отключващ фактор за повишаване на използваемостта на електронните административни услуги и повишаване на доверието при взаимодействие по електронен път между гражданите, бизнеса и публичните органи. Липсата на национална схема за електронна идентификация, съгласно Закона за електронната идентификация, при която средствата за идентификация се издават от държавата и неяснотата във времеви аспект за нейното реализиране и въвеждането ѝ в продукционна среда, поражда необходимостта министерството приоритетно да изгради система за електронна идентификация, при която гражданите ще се идентифицират при заявяване на електронни административни услуги чрез мобилно устройство.

От друга страна целите, приоритетите и дейностите, които си е поставило Министерството са в съответствие на националните цели и приоритети от Национална програма за развитие (НПР) на България 2030 г.

Мерките и дейностите, които е планирало МЕУ отговарят за постигане на целта на приоритет „Институционална рамка“ от НПР на България 2030 г. за подобряване на институционалната рамка, като усилията ще бъдат насочени към намаляване на регулаторната тежест, подобряване на качеството, предвидимостта и устойчивостта на политиките на изпълнителната власт и на нормативната среда, което ще подобри бизнес средата и международната конкурентоспособност на икономиката. Основен фокус ще бъде намаляването на административната тежест и повишаването на качеството на предоставяните услуги.

Основна роля ще има цифровизацията на административните услуги, като ще се въведе модел за напълно интернет-базирано подаване и приемане на заявления и се минимизират контактните точки за тези дейности. Ще се разширят възможностите за взаимодействие и комуникация между гражданите и бизнеса от една страна и администрацията от друга, както в процеса по разработване и дизайн на услугите, така и при тяхното предоставяне и мониторинг.

Ще продължат усилията за изграждане на електронно управление, чрез доизграждане на необходимата инфраструктура, свързване на ключови регистри и осигуряване на оперативна съвместимост за преминаване към автоматизиран обмен на данни и електронни документи. Политиката в сферата на електронното управление ще цели минимизиране на инстанциите, пътя и времето, които са нужни на гражданите и бизнеса за ползването на административни услуги, намалявайки административната тежест и подобрявайки условията за живот и правене на бизнес. Ще се направят инвестиции в дигитализацията на административни услуги както на централно, така и на местно ниво.

Ключов аспект в тази политика ще е предоставянето на удобен потребителски интерфейс и консолидирането на точките за ползване на цифрови административни услуги чрез ясно обособени интернет портали. За целта ще са нужни и инвестиции в цифровизацията на всички бази данни, имащи отношение към предоставянето на административните услуги, включително държавни и местни архиви, както и разширяване на използването от административните органи на хоризонталните системи на електронното управление и на средата за междурегистров обмен. Важен елемент ще бъде и преминаването към използването на споделените ресурси на електронното управление, като Държавен хибриден частен облак и Единна електронна съобщителна мрежа. Ще се работи активно за внедряването и прилагането на нови технологии в администрацията, базирани на Интернет на нещата, изкуствен интелект, блокчейн, и др. Те ще способстват за автоматизираното предоставяне на информация в реално време, за обработката на големи масиви от данни и за защита и проследимост на използването на данни. Ще продължи да се развива и политиката за отворени данни, чрез отварянето на нови масиви от данни на публичните институции.

Министерството активно ще участва в изграждането на интегрирана национална екосистема за киберсигурност със способности за адаптиране към динамиката на глобалните киберзаплахи и за реакция при мащабни атаки срещу българските информационни ресурси. Тя ще бъде напълно интегрирана в системата за киберсигурност на Европейския съюз и призната за надежден партньор на водещите европейски структури. Сигурното киберпространство и доверието са двигатели на търсенето и използването на продуктите и услугите, базирани на ИКТ и са основни фактори за успешна цифрова трансформация.

Цифровата свързаност е ядрото на цифровата трансформация и е важен фактор не само за конкурентоспособността на предприятията, но и за подпомагане на социалното приобщаване и за развитието и използването на услугите на електронното управление.

Създаването на цифрови институции е основополагащо за постигането на действителен единен цифров пазар. Цифровата трансформация на администрацията и публичните институции води до повишаване на качеството на административните услуги, преминаване към рационални електронни процеси на функциониране и управление в публичния сектор и за достъп по електронен път и повторно използване на информацията.

Визия за развитието на политиката (не е приложимо за функционалните области)

Визията на Министерството на електронното управление е насочена към провеждане на ефективна политика за предоставяне на повече възможности за гражданите, бизнеса и администрацията, за осъществяване на едно ориентирано към човека, устойчиво и изпълнено с по-голям просперитет цифрово бъдеще.

Изпълнението на политиката в областта на електронното управление ще допринесе пряко за постигането на поетите ангажименти в **Националната програма за развитие „България 2030” (**НПР България 2030). В приоритет 10 са очертани предизвикателствата пред цифровизацията на публичната администрация и персонализираните електронни административни услуги като особено значими за развитието на икономиката и за държавно управление, фокусирано върху нуждите на гражданите и бизнеса. Поставените цели в НПР България 2030 по подприоритет 10.3 „Електронно управление” са свързани с изпълнението на мерки за дигитализация и управление на данни, създаване на модели от данни с оглед осигуряване на условия за предоставяне на електронни административни услуги, реализация на ключови услуги от типа „епизоди от живота/бизнеса“ и проактивни услуги, и др. Електронното управление е основният двигател за цифрова трансформация на публичните институции. Модерните цифрови технологии ще подпомогнат прехода от институционално центриран подход в държавното управление към управление, фокусирано върху нуждите на гражданите и бизнеса. В основата на тази трансформация ще бъдат данните като основен капитал на електронното управление, както и тяхната наличност и защита.

Динамиката и иновациите в развитието на цифровите технологии трансформират всички сфери на икономическия и социалния живот и изискват преосмисляне на подхода за използване на изключителния

им потенциал за повишаване на конкурентоспособността на икономиката и стимулиране на търсенето, предлагането и ефективността на обществените услуги.

Все по широкото и динамично навлизане на цифровите технологии в бизнеса, обществения живот и управлението е причината Европейската комисия да подготви пакет документи, демонстриращи променения подход към темата:

- съобщението „Цифров компас до 2030 г.: европейският път за цифровото десетилетие"1 от 9 март 2021 г.
- Европейската декларация относно цифровите права и принципи за цифровото десетилетие[1] която е част от пакета европейски документи в тази област и чието прилагане е неразделна част от изпълнението на политическата програма ' Цифрово десетилетие" до 2030 г.
- политическата програма „Цифрово десетилетие" [2], със срок на изпълнение до 2030 г.

МЕУ е ведомството, което има ангажименти по координацията и отчитането на всички мерки и дейности, които страната ни предприема за изпълнение на целите на политическа програма „Цифрово десетилетие" –разработване на национални прогнозни траектории, национална пътна карта и национални приноси към годишния доклад за състоянието на цифровото десетилетие на ниво Европейския съюз (ЕС).

Политиката за цифровата трансформация цели да допринесе за постигането на значителен интелигентен, устойчив и приобщаващ цифров растеж, който да гарантира максималното използване на иновационния икономически и социален потенциал на цифровите технологии като подготви българските граждани да придобият умения за живот и работа в цифрова среда. Изпълнението й изисква добре работещ координационен механизъм с участие на всички заинтересовани страни и обхващащ всички нива на управление. Като отговорна институция за провеждането на националната политика в областта на цифровата трансформация и управлението на националните интернет ресурси, сред ангажиментите на Министерството на електронното управление е събиране, обобщаване и анализиране на изпълнението на националната политическа рамка в сътрудничество с останалите държавни институции, както и участие във формирането на политиките за информационно общество на Европейския съюз, Съвета на Европа, ЮНЕСКО и др. международни организации.

Политиката за цифрова трансформация се осъществява и чрез координиране изпълнението на Националната програма „Цифрова България 2025" и Пътната карта към нея, приети с РМС № 730 от 5.12.2019 г., които се актуализират на годишна база. Програмата има за цел модернизиране и повсеместно въвеждане на интелигентни цифрови решения във всички сфери на икономиката и социалния живот, чрез създаване на среда за широко прилагане на ИКТ, национална инфраструктура, иновативни електронни услуги за бизнеса и гражданите, единни стандарти и постигане на висока степен на мрежова и информационна сигурност и оперативна съвместимост.

Прилагането на европейската рамка за цифрова трансформация до 2030 г. ще доведе до необходимост от разработване на нов координационен механизъм в тази сфера, цялостна преработка на националния стратегически документ „**Цифрова трансформация на България за периода 2020 — 2030 г."**, включително и изготвяне на Пътна карта за неговото изпълнение и актуализиране на редица национални документи (напр. Националната програма за развитие България 2030, Национална програма „Цифрова България 2025" и др.). Във функциите на МЕУ е включена и координацията на дейности по дезинформация, недостатъчна и погрешна информация; безопасност на децата онлайн; равнопоставеност на половете и др.

В приоритетна област 4 „Осигуряване на ефективни и висококачествени публични електронни услуги за бизнеса, гражданите и държавното управление" на **Национална програма „Цифрова България**

[1] https://digital-strategy.ec.europa.eu/bg/node/11422

[2] EUR-Lex - 32022D2481 - EN - EUR-Lex (europa.eu)

2025” е заложено трансформирането на публичната администрация в цифрова, с акцент върху иновативните технологии, като изкуствен интелект и технологии с блокчейн за подобряване на предоставянето на публични услуги, за обработка на огромни масиви от данни и др. с оглед сигурно и надеждно предоставяне на електронни административни услуги.

Актуализираната Стратегия за развитие на електронното управление в Република България 2019 – 2025 г. предвижда до 2025 г. постигането на необратима цифрова трансформация на публичния сектор в Република България, като част от целите за това са насочени към електронно административно обслужване, ориентирано към потребителя, оптимизация на работните процеси в администрацията и промяна на модела на данни за предоставяне на електронни услуги по подразбиране (Digital by default), осигуряване на оперативна съвместимост на информационните ресурси по подразбиране и на цифрови решения, информационни системи и споделени ресурси на електронното управление.

Въпреки осезаемия положителен ефект и напредъка от всички реализирани във времето инициативи в областта на електронното управление, цифровизацията във всички сфери на живота, особено в публичния сектор, както в европейски, така и в световен мащаб, продължава своите тенденциите на активно развитие. В глобален план е вече разпространена парадигмата за дигиталното общество, в което функционират управлението и икономиката, базирани на данните.

В съответствие с тенденциите за развитие през новото десетилетие, като съществен приоритет в цифровата трансформация на публичния сектор, са изведени данните, които се определят като ключов капитал за обществото. Цифровите данни имат потенциала да се превърнат в двигател на икономическото развитие, иновациите и преодоляването на редица обществени предизвикателства. Наличието на все повече цифрови данни и подобряването на начина, по който те се управляват и използват, е от съществено значение за справяне с предизвикателствата в демографската, социално-икономическите и административната сфери, климата и околната среда, допринасяйки за по-здраво, просперящо и по-устойчиво общество. Визията и инициативите на европейско ниво определят нов цялостен подход към „икономика на данни“, който има за цел да увеличи търсенето и използването на цифрови данни и базираните на тях услуги, продукти и процеси в рамките на Единния европейски пазар. Съгласно Европейската стратегия за данните се предвижда създаването на Единно европейско пространство на данните и прилагането на нови модели за събиране, обработка, използване и повторни използване, съхранение и сигурност на данните.

Това налага, за да догони България и да бъде в унисон с европейското и световно цифрово развитие, да предприеме инициативи за цялостна промяна и преобръщане на подхода за дигитализация на публичния сектор. Затова в началото на 2021 г. визията за развитие на електронното управление в България е актуализирана, като данните са поставени в основата на цифровата трансформация на публичния сектор.

Постигането на работещо е електронно управление се предвижда чрез:

- **Координирано** планиране и реализация на проекти и дейности на национално и местно ниво – от самоцелни инициативи към реализиране на ясно дефинирани приоритети;

- Изграждане на „**цифрова администрация**” – администрация, структурирана в съответствие със съвременните управленски технологии и постиженията на информационните и комуникационните технологии с акцент **развитие и оптимизиране на споделените ресурси на електронното управление;**

- **Осигуряване на равнопоставен и широк достъп до ефективни, качествени и сигурни услуги на информационното общество за гражданите, бизнеса и държавното управление, както и равни възможности за придобиване на умения за използването им;**

- **Постигане на оперативна съвместимост, включително семантична оперативна съвместимост, чрез която различните институции да разбират смисъла на информацията по еднакъв начин и да се постигат изцяло автоматизирани процеси;**

- **Цифровизация на данни, изграждане на единни пространства от данни и прилагане на единни, общи модели на данни и общ стандартизиран инструментариум за работа с данните в публичния сектор, като предпоставка за функционирането на икономика и управление, базирани на данните.**

- **Поддържане на високо общо ниво на мрежовата и информационната сигурност в държавата чрез реализиране на съвременни и адекватни организационни, технически и технологични мерки, както и мерки за информиране и превенция;**

- **Ориентиране към резултати – изместване на фокуса от изпълнение на дейности, към постигане на резултати;**

- **Удобен достъп до административни услуги, чрез развитие на хоризонталните системи на електронното управление и повишаване на достъпността на уебсайтове и мобилни приложения в съответствие с актуалните изисквания за откритост, прозрачност и достъпност на държавните институции;**

- **Осигуряване на надеждни и сигурни комуникации за нуждите на държавното управление и националната сигурност в мирно време и в кризисни ситуации;**

- **Разширяване на националното покритие на широколентовата инфраструктура и подобряване на публичните е-услуги чрез нея;**

- **Прилагане и развитие и налагане на архитектурата на електронното управление в Република България.**

Стратегическа и оперативни цели

През 2023 г. и периода 2024 г. -2025 г. за осъществяване на визията за развитие на политиката, както и в изпълнение на целите и приоритети в националните стратегически документи, МЕУ си поставя следните стратегически и относимите към тях оперативни цели:

Стратегическа цел 1 (СЦ 1): *Развитие и контрол на политиката за електронно управление*.

Оперативни цели:

- Развитие на нормативната, стратегическа и методическа рамка за е-управление и мрежова и информационна сигурност;
- Ефективна координация на политиките за е-управление и мрежова и информационна сигурност;
- Ефективно наблюдение и отчитане на политиките за е-управление и мрежова и информационна сигурност;
- Осигуряване изпълнението на нормативните изисквания за електронно управление и мрежова и информационна сигурност чрез ефективен контрол и налагане на санкции при неизпълнение.

Стратегическа цел 2 (СЦ 2): *Трансформиране на администрацията в цифрова и развитие на услуги, ориентирани към потребителя.*

Оперативни цели:

- Създаване на възможности за използване на потенциала на данните/ Създаване и развитие на инструментариум за обработка и преизползване на данни;
- Създаване на предпоставки за управление на данните и развитие на услуги тип „епизоди от живота/ бизнеса“, включително трансгранични и проактивни услуги;
- Развитие на инфраструктурата за пространствени данни; предоставяне на публична информация в отворен машинночетим формат, позволяващ нейната повторна употреба;
- Развитие на електронната идентификация и електронните удостоверителни услуги;

- Развитие на хоризонталните и централизираните системи на електронното управление;
- Развитие на изцяло електронен документооборот;
- Осигуряване на оперативна съвместимост на информационните ресурси по подразбиране;
- Популяризиране на политиката и дейностите в областта на е-управление и повишаване на ползваемостта на електронните услуги.

Стратегическа цел 3 (СЦ 3): *Развитие на споделените ресурси на електронното управление.*

Оперативни цели:

- Поддръжка, развитие и предоставяне на услуги чрез Държавен хибриден частен облак (ДХЧО);
- Осигуряване на сигурна, надеждна и качествена комуникационна свързаност чрез развитие и поддръжка на единна електронна съобщителна мрежа (ЕЕСМ);
- Поддръжка и експлоатация на съобщителни обекти със специално предназначение (СОСП).

Стратегическа цел 4 (СЦ 4): *Повишаване нивото на мрежовата и информационната сигурност.*

Оперативни цели:

- Осигуряване на по-високо ниво на мрежова и информационна сигурност;
- Изграждане и развитие на капацитет, включително на Националния екип за реагиране при инциденти с компютърната сигурност за предоставяне на реактивни и проактивни услуги.

Стратегическа цел 5 (СЦ 5): *Осигуряване на равнопоставен и широк достъп до ефективни, качествени и сигурни услуги на информационното общество за гражданите, бизнеса и държавното управление, както и равни възможности за придобиване на умения за използването им(Политика за информационно общество)*

Оперативни цели:

- Управление на цифровата трансформация през Политическата програма „Цифрово десетилетие“
  - Разработване, актуализиране и координиране на национални стратегически и нормативни документи;
  - Създаване на механизъм на управление на цифровата трансформация в България, в изпълнение на европейската политическа рамка:
    - Цифров компас за 2030 г.: Как да начертаем пътя към цифровото бъдеще на ЕС?“
    - Политическа програма на ЕС до 2030 г. „Цифрово десетилетие“
    - Европейска декларация относно цифровите права и принципи за цифровото десетилетие;
  - Анализ, мониторинг и координация на цифровите политики, вкл. чрез измеренията и показателите на индекса за навлизането на цифровите технологии в икономиката и обществото (DESI) чрез изготвяне на:
    - национални прогнозни траектории в изпълнение на европейската Политическа програма Цифрово десетилетие;
    - Национална стратегическа пътна карта България в изпълнение на европейската Политическа програма Цифрово десетилетие;
    - принос към годишен Доклад за цифровото десетилетие;
  - Представителство на България в Управителния съвет за цифровото десетилетие към ЕК.
- Разработване и координиране на ефективна политика в областта на управлението на интернет, в т.ч. управление на националните интернет ресурси чрез:
  - Развитие на благоприятна интернет среда за бизнеса и гражданите;
  - Подпомагане въвеждането на нови интернет технологии и протоколи;

- Представителство на страната в съответните международни организации – WSIS (Световна среща на върха за информационно общество - глобална платформа на ООН за много заинтересовани страни), IGF, ICANN и др.;
- Международно право и интернет управление - Uniform Domain-Name Dispute Resolution Policy (UDRP).

• Разработване и координиране на ефективна политика в областта на иновативните цифрови технологии при изпълнение на следните мерки:
- Провеждане на политики, в т. ч. съгласуване на нормативната уредба, дефиниране на стратегии и планове за действие, провеждане на разяснителни кампании и подпомагане въвеждането на нови технологии, включително квантови и високоизчислителни компютри, облачни технологии;
- Участие в Европейското блокчейн партньорство;
- Координиране изграждането на национална блокчейн инфраструктура за услуги като част от европейската;
- Реализиране на различни форми на ефективен обществен диалог за разработване на общи стандарти при използването на изкуствения интелект в процеса на дигитализация с цел осигуряване на гаранции за равен достъп и зачитане на правата на човека;
- Провеждане на политика в областта на Изкуствения интелект;
- Развитие и поддържане на контакти с българския ИТ бизнес с цел консултиране при определянето на държавната политика в областта на информационното общество;
- Участие в дейности, свързани с електронната търговия.

• Разработване и координиране на ефективна политика в областта на цифровите принципи и права, установени в „Европейската декларация относно цифровите права и принципи за цифровото десетилетие“ чрез:
- Координиране участието на България в работата на Съвета на Европа в областта на информационното общество;
- Оценяване развитието на интернет в България чрез приетата рамка на индикаторите за Интернет универсалност на ЮНЕСКО;
- Координиране на дейности по: дезинформация, погрешна информация и недостатъчна информация - Законодателен акт за цифровите услуги, комуникация с Мета и останалите платформи, участие в българската коалиция срещу дезинформацията, организирана от представителството на ЕК у нас; безопасност на децата онлайн; социални мрежи, онлайн посредници, онлайн платформи; равнопоставеност на половете и др.
- Осигуряване на адекватна информационна среда за разясняване политиката на ЕС в областта на информационното общество, както и информационни кампании по инициативи и програми в тази област;
- Участие в дейности и инициативи в областта на цифровата трансформация и интернет управлението на международни организации - WSIS, EuroDIG, SEEDIG, IGF, ООН, ЮНЕСКО и др.

За постигане на целите на политиката в периода на бюджетната прогноза 2024 – 2025 г. ще допринася и изпълнението на проекти или програми, финансирани със средства от Фондовете на Европейския съюз в подкрепа на политиките в сферата на електронното управление, информационното общество и информационните технологии.

Полза/ефект за обществото от провежданата политика (не е приложимо за функционалните области) и/или очакваните резултати от изпълняваните задачи в съответната функционална област

• Подобряване на качеството на обслужване за гражданите и бизнеса, и повишаване на вътрешната ефективност на публичния сектор;

• Предоставяне на ефективни електронни административни услуги за гражданите и бизнеса и прилагане на комплексно административно обслужване и проактивен подход от администрацията;

- Сигурна и надеждна идентификация на заявителите на електронни административни услуги;
- Повишаване на доверието в онлайн средата и осигуряване на възможност за надеждна трансгранична електронна идентификация чрез eIDAS възел;
- Приоритетно дигитализиране на услуги с висок обществен ефект;
- Повишаване на доверието при извършване на електронни трансакции и при въвеждане на нови електронни услуги;
- По-висока ефективност, ефикасност и икономичност чрез оптимизиране на разходите на администрацията;
- Обмен на данни, факти и обстоятелства в реално време между администрациите и премахване на необходимостта от издаване на удостоверения, както на хартиен носител, така и в електронен вид;
- Осигуряване на достъп до масиви и услуги с пространствени данни;
- Осигуряване на достъп до информацията, с която разполагат публичните институции и организации, за повторно използване, което стимулира конкуренцията и иновациите и осигурява на гражданите и бизнеса възможности за икономическа реализация и устойчивост;
- Намаляване на корупцията в държавната администрация чрез ограничаване до минимум на прякото взаимодействие на гражданите и бизнеса с администрацията;
- Проследимост, прозрачност и отчетност в работата на администрацията, включително по отношение на изпълнението на заложените цели;
- Прилагане на добри практики, което увеличава ефикасността и сигурността - с по-малък финансов ресурс се постига по-висок ефект;
- Налагане на отворени стандарти, които водят до конкуренция, иновации и икономии на средства;
- Предоставяне на услуги чрез ДХЧО, което ще доведе до постигане на икономии от мащаба, стандартизиране на процесите по провизиране на ресурси, управление на капацитета, подобряване на техническата поддръжка и улесняване на интеграцията между информационните системи на администрациите;
- Повишаване надеждността на предоставяните цифрови услуги в страната, чрез постигане високо общо ниво на мрежовата и информационна сигурност;
- Улесняване на взаимодействието и изграждане на доверие между потребителя и администрациите, публичните институции, лица, осъществяващи публични функции и организации, предоставящи обществени услуги;
- Подпомагане на българските ИТ организации и граждани за участието им в изграждането на цифровия единен пазар на Европа;
- Осигуряване на по-добро качество на предоставяните услуги чрез по-широкото внедряване и по-ефективното използване на цифрови технологии;
- Създаване на условия за повишаване на доверието и сигурността в интернет;
- Повишаване качеството на живот на българските граждани чрез широкото навлизане на ИТ в техния професионален и личен живот;
- Привличане на европейско финансиране в научните изследвания, технологичния трансфер и иновациите в областта на ИТ;
- Подпомагане процеса по изграждане на национална блокчейн инфраструктура за услуги, като част от европейската;
- Насърчаване на развитието и широкото използване на етичен изкуствен интелект, което ще подкрепи иновациите във всички публични и икономически сектори и ще повиши общественото доверие в неговото приложение;
- Измерване на хоризонталната роля и трансформиращата сила на интернет, отчитане на неговото влияние и засилване ролята на ИТ за постигане на целите на ООН за устойчиво развитие до 2030 г.;

• Насърчаване синергията между заинтересованите страни за постигане на качествена и ефективна интернет среда в полза на българските граждани;

• Подкрепа на проекти, насочени към авангардни изследвания, приети като европейски приоритети чрез стимулиране на изследователска и развойна дейност в областта на ИКТ;

• Осигуряване на по-широк достъп до информация чрез провеждане на национално оценяване на развитието на интернет в България чрез изпълнение на проект Национално оценяване на развитието на интернет в България чрез приетата рамка на индикаторите за Интернет универсалност на ЮНЕСКО като мярка включена в Четвърти план на инициативата „Партньорство за открито управление“.

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката

Всички административни органи – структури на централна, областна и общинска администрация, както и лица, осъществяващи публични функции, и организации, предоставящи обществени услуги, университети и академична общност, бизнес – участие в Бизнес съвета; при възлагане на изпълнение по обществени поръчки.

МЕУ е институцията, която участва в изпълнение на политиката в областта на информационното общество и информационните технологии съгласно политиките на Европейския съюз, на Международния съюз по далекосъобщенията, Съвета на Европа, ОИСР, ЮНЕСКО и др. международни организации, работи в сътрудничество с всички държавни институции и е институционален партньор и на ГД „Съобщителни мрежи, съдържание и технологии“ и ГД „Конкурентоспособност“ на ЕК.

Показатели за полза/ефект и целеви стойности (не е приложимо за функционалните области)

	ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ			
Ползи/ефекти:		**Целева стойност**		
Показатели за изпълнение	**Мерна единица**	***Проект 2023 г.***	***Прогноза 2024 г.***	***Прогноза 2025 г.***
1. Реализирана и поддържана информационна система за централизирано изграждане и поддържане на регистри (ИСЦИПР).	бр.	0	1	0
2. Идентифицирани и оптимизирани за дигитализация ключови работни процеси в администрацията.	бр.	5	5	6
3. Дял на административните органи, които изпълняват изискванията на чл. 24-25 от Наредбата за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност (НМИМИС).	%	60	75	90

4. Надграждане и поддържане на eIDAS възел за осигуряване на възможност за трансгранична електронна идентификация.	бр.	1	1	1
5. Поддръжка и развитие на Държавен хибриден частен облак, защитен Интернет възел на електронното управление (ЗИВ) и Единна електронна съобщителна мрежа (ЕЕСМ). Увеличен преносен капацитет между опорни възли на ЕЕСМ.	бр.	1	1	1
6. Развитие на секторната CSIRT мрежа и изграждане на възможност за автоматично докладване на инциденти от конституентите на Националния екип за реагиране при инциденти в компютърната сигурност (НЕРИКС).	бр.	3	7	10
7. Поддържане на технически протокол за обмен на електронни документи.	бр.	1	1	1
8. Извършени проверки по ЗЕУ, ЗКС, ЗДОИ, ЗДПД.	бр.	120	328	340
9. Съставен индекс за цифрова икономика и общество (Digital Economy and Society Index, DESI) за България.	0-100	39	39[3]	41

1. Реализирана и поддържана информационна система за централизирано изграждане и поддържане на регистри (ИСЦИПР).

Измерва степента на изпълнение на Стратегическа цел 2: Трансформиране на администрацията в цифрова и развитие на услуги, ориентирани към потребителя.

Ефективното дигитализиран на над 15 000 регистъра в държавната администрация налага предоставянето на централизирано средство за създаване и управление на регистри. В процес на изграждане е информационна система за централизирано изграждане и поддържане на регистри.

Системата предоставя възможност всяка администрация автоматизирано да създаде структура от данни и изпълнение на работните процеси, свързани с предоставяните чрез регистъра

[3] [3] За 2021 показателят в DESI за България е 37,7

услуги (вписване, промяна, и удостоверяване на обстоятелства), както и графични потребителски интерфейси за достъп до съответните услуги. Освен това системата предоставя възможност една администрация да поддържа данните в множество регистри, за които е първичен администратор на данни (ПАД), в изолирани пространства (tenants), както и множество администрации да поддържат един или повече регистри в предоставено чрез системата изолирано пространство - ДХЧО. Системата автоматизирано генерира уеб услуги, необходими за взаимодействие с външни системи.

2. Идентифицирани и оптимизирани за дигитализация ключови работни процеси в администрацията.

Измерва степента на изпълнение на Стратегическа цел 2: Трансформиране на администрацията в цифрова и развитие на услуги, ориентирани към потребителя.

Работните процеси в администрацията продължават да бъдат насочени предимно към работа с документи на хартиен носител. Дори и процеси, които през годините са електронизирани, показват съществени слабости, свързани с незавършен докрай процес на оптимизация на вътрешния ход на процедурите, наличие на ненужни стъпки и незаконосъобразно изискване от гражданите и бизнеса на информация и данни, вече налични в администрацията. Налице е електронизация на административното бреме. Също така в много от случаите са налице и нормативни пречки за необходимата оптимизация и привеждане в съответствие с изискванията на Закона за електронното управление.

Министерството на електронното управление ще идентифицира и оптимизира ключови работни процеси в администрацията, за последващото им дигитализиране. Цялостният подход ще бъде допълнен с разработване при необходимост на проекти на нормативни изменения.

3. Дял на административните органи, които изпълняват изискванията на чл. 24-25 от НМИМИС.

Измерва степента на изпълнение на Стратегическа цел 4: Повишаване нивото на мрежовата и информационната сигурност.

Изискванията на чл. 24-25 от НМИМИС са насочени към осигуряване на защита на уеб сървъри и защита на Domain Name System. Изпълнението на посочените изисквания е важна стъпка за осигуряване на високо ниво на мрежова и информационна сигурност. През 2023 г. ще бъде извършен първоначален анализ, поради което не е предвиден конкретен индикатор.

4. Надграждане и поддържане на eIDAS възел за осигуряване на възможност за трансгранична електронна идентификация.

Измерва степента на изпълнение на Стратегическа цел 2: Трансформиране на администрацията в цифрова и развитие на услуги, ориентирани към потребителя.

Чрез eIDAS възела се изпълняват задълженията по Регламент (ЕС) № 910/2014 г. във връзка с трансграничната електронна идентификация. Той представлява точка на свързване, която е част от архитектурата за оперативна съвместимост на електронната идентификация и участва в трансграничното удостоверяване на автентичността на лица, като е в състояние да разпознава и обработва или препраща предавания на данни към други възли, с което дава възможност на националната инфраструктура за електронна идентификация на една държава членка да се свързва с националната инфраструктура за електронна идентификация на други държави членки.

5. Поддръжка и развитие на Държавен хибриден частен облак, ЗИВ и ЕЕСМ. Увеличен капацитет между опорни възли на ЕЕСМ

Измерва степента на изпълнение на Стратегическа цел 3: Развитие на споделените ресурси на електронното управление.

Държавният хибриден частен облак е основен компонент на споделените ресурси на електронното управление. Ефективното им използване зависи в голяма степен от осигуряването на

необходимия ресурс за технологична поддръжка, популяризиране на техните възможности и налагане използването на услугите на облака. Необходимо е управляемо преминаване към по-високо използване на ресурси и облачни услуги.

6. Развитие на секторната CSIRT мрежа и изграждане на възможност за автоматично докладване на инциденти от конституентите на Националния екип за реагиране при инциденти в компютърната сигурност (НЕРИКС)

Измерва степента на изпълнение на Стратегическа цел 4: Повишаване нивото на мрежовата и информационната сигурност.

В съответствие със Закон за киберсигурност е създадена мрежа от Екипи за реагиране на инциденти с компютърна сигурност (ЕРИКС), определени чрез решение на Министерски съвет, които осъществяват задачи в съответният си сектор, като регистрират инциденти и подпомагат конституентите в сектора. Чрез развитието на секторната мрежа ще се разшири обхватът на осигуряването на киберсигурност в секторите на икономиката и ще се подобри общото ниво на мрежовата и информационна сигурност.

7. Поддържане на технически протокол за обмен на електронни документи.

Измерва степента на изпълнение на Стратегическа цел 2: Трансформиране на администрацията в цифрова и развитие на услуги, ориентирани към потребителя.

Преустановяването на хартиения обмен между администрациите е всеобхватна мярка на национално равнище за премахване на хартиената администрация и за намаляване на административната тежест за гражданите, за бизнеса и за самите администрации. Изцяло електронният документооборот е видима стъпка за преодоляване на „аналоговата“ култура в администрацията, стъпка, която е от ключово значение за цифровизацията на административните процеси на всички равнища.

8. Извършване на проверки и контрол по Закона за електронно управление (ЗЕУ), Закона за киберсигурност (ЗКС), Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ) и Закона за достъп до пространствени данни (ЗДПД).

Измерва степента на изпълнение на Стратегическа цел 1: Развитие и контрол на политиките за е-управление и мрежова и информационна сигурност.

Извършването на ефективен контрол по спазване на изискванията на ЗЕУ, ЗКС, ЗДОИ, ЗДПД и подзаконовите нормативни актове по прилагането им цели повишаване на нивото на електронния обмен на документи и данни между административните органи, гражданите и бизнеса, на предоставянето на електронни административни услуги от лицата по чл. 1, ал. 1 и ал. 2 от ЗЕУ и достъпността на техните уебсайтове, както и нивото на мрежова и информационна сигурност.

9. Съставен индекс за цифрова икономика и общество (Digital Economy and Society Index, DESI) за България.

Измерва степента на изпълнение на Стратегическа цел 5: Осигуряване на равнопоставен и широк достъп до ефективни, качествени и сигурни услуги на информационното общество за гражданите, бизнеса и държавното управление, както и равни възможности за придобиване на умения за използването им.

Кратко описание на посочените индикатори и мотиви за избора им като ключови:
Съставен индекс за цифрова икономика и общество (Digital Economy and Society Index, DESI) за България. DESI измерва степента на изпълнение на четирите политически области: човешки капитал, свързаност, внедряване на цифрови технологии и цифрови публични услуги, като обобщава съответните показатели за цифровизацията в Европа като цяло и държавите - членки на ЕС, поотделно. Той е структуриран в четири глави:

1. Свързаност	*Фиксирана широколентова свързаност, мобилна широколентова свързаност и цени*
2. Човешки капитал	*Използване на интернет, основни и специализирани умения в областта на цифровите технологии*
3. Внедряване на цифрови технологии	*Цифровизация на стопанската дейност и електронна търговия*
4. Цифрови обществени услуги	*Електронно управление и електронно здравеопазване*

Напредъкът по четирите политически области ще се измерва с 16 ключови показатели за ефективност/КПЕ. 11 КПЕ са съществуващите показатели за DESI: основни цифрови умения, специалисти в областта на ИКТ, гигабитова свързаност, 5G покритие, МСП с поне основно ниво на цифров интензитет, изчисления в облак, големи информационни масиви/данни, изкуствен интелект, еднорози и онлайн публични услуги за гражданите и предприятията. Освен това има пет нови КПЕ, за които все още няма базови стойности: квантови изчисления, електронно здравеопазване, електронна идентификация, полупроводници и периферни възли. Комисията ще наблюдава напредъка на Съюза по отношение на постигането на общите и цифровите цели, като за тази цел ще разчита на DESI и ще определя посредством акт за изпълнение КПЕ за всяка цифрова цел.

Предимства: *Информацията се набира от Европейската комисия от меродавни източници, като Евростат и ежегодни проучвания. Стойностите средно за ЕС и по държави членки се публикуват веднъж годишно в Доклада относно DESI, който проследява напредъка, отбелязан от държавите членки по отношение на цифровизацията. Това дава възможност за сравнение, както по отношение на напредъка във времето, така и по отношение на разликите между отделните държави членки на ЕС.*

Информация за наличността и качеството на данните

Изготвянето и провеждането на ефективна и ефикасна политика в областта на развитие на електронното управление, информационното общество, информационните технологии и интернет управлението зависи в много голяма степен от качеството и наличието на информация по конкретните показатели за оценка.

В рамките на 2023 г. министерството ще провери качеството на наличната информация в Годишния доклад за състоянието на администрацията, Интегрираната информационна система на държавната администрация, Регистъра на информационните ресурси, Годишния доклад на ЕК за индекса за навлизането на цифровите технологии в икономиката и обществото (DESI) и други източници.

Използват се и следните източници:
- Национален статистически институт;
- Европейска комисия;
- Комисия за регулиране на съобщенията;
- ICT Media;
- IDC – България.

III. ОСНОВНИ ПАРАМЕТРИ НА ПРОЕКТОБЮДЖЕТ ЗА 2023 Г. И БЮДЖЕТНА ПРОГНОЗА ЗА 2024 И 2025 Г.

Описание на разходите

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (Отчет 2021 г.) (в хил. лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*	Общо ведомствени	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*	Общо администрирани	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*
7500.00.00	**Общо разходи на Министерство на електронното управление**	**59 684,0**	***31 570,2***	**28 113,8**	**31 570,2**	***31 570,2***	**0**	**28 113,8**	***0***	**28 113,8**
7500.01.00	**Политика в областта на електронното управление**	**59 684,0**	***31 570,2***	**28 113,8**	**31 570,2**	***31 570,2***	**0**	**28 113,8**	***0***	**28 113,8**
7500.01.01	Бюджетна програма „Електронно управление и информационно общество“	59 684,0	*31 570,2*	28 113,8	31 570,2	*31 570,2*	0	28 113,8	*0*	28 113,8

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (Отчет 2022 г.) (в хил. лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*	Общо ведомствени	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*	Общо администрирани	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*
7500.00.00	**Общо разходи на Министерство на електронното управление**	**59 810,2**	***53 174,3***	**6 635,9**	**36 759,4**	***36 759,4***	**0**	**23 050,8**	***16 414,9***	**6 635,9**
7500.01.00	**Политика в областта на електронното управление**	**59 810,2**	***53 174,3***	**6 635,9**	**36 759,4**	***36 759,4***	**0**	**23 050,8**	***16 414,9***	**6 635,9**
7500.01.01	Бюджетна програма „Електронно управление и информационно общество“	59 810,2	*53 174,3*	6 635,9	36 759,4	*36 759,4*	0	23 050,8	*16 414,9*	6 635,9

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (Проект за 2023 г.) (в хил. лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*	Общо ведомствени	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*	Общо администрирани	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*
7500.00.00	**Общо разходи на Министерство на електронното управление**	**67 304,3**	***56 070,0***	**11 234,3**	**56 070,0**	***56 070,0***	**0**	**11 234,3**	***0***	**11 234,3**
7500.01.00	**Политика в областта на електронното управление**	**67 304,3**	***56 070,0***	**11 234,3**	**56 070,0**	***56 070,0***	**0**	**11 234,3**	***0***	**11 234,3**
7500.01.01	Бюджетна програма „Електронно управление и информационно общество“	67 304,3	*56 070,0*	11 234,3	56 070,0	*56 070,0*	0	11 234,3	*0*	11 234,3

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (*Прогноза* за 2024 г.) (в хил. лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*	Общо ведомствени	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*	Общо администрирани	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*
7500.00.00	**Общо разходи на Министерство на електронното управление**	**51 245,3**	***42 304,3***	**8 941,0**	**42 304,3**	***42 304,3***	**0**	**8 941,0**	***0***	**8 941,0**
7500.01.00	**Политика в областта на електронното управление**	**51 245,3**	***42 304,3***	**8 941,0**	**42 304,3**	***42 304,3***	**0**	**8 941,0**	***0***	**8 941,0**
7500.01.01	Бюджетна програма „Електронно управление и информационно общество“	51 245,3	***42 304,3***	**8 941,0**	42 304,3	***42 304,3***	0	8 941,0	*0*	8 941,0

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (Прогноза за 2025 г.) (в хил. лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*	Общо ведомствени	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*	Общо администрирани	*По бюджета на ПРБ*	*По други бюджети и сметки за средства от ЕС*
7500.00.00	**Общо разходи на Министерство на електронното управление**	**47 313,1**	***42 489,1***	**4 824,0**	**42 489,1**	***42 489,1***	**0**	**4 824,0**	***0***	**4 824,0**
7500.01.00	**Политика в областта на електронното управление**	**47 313,1**	***42 489,1***	**4 824,0**	**42 489,1**	***42 489,1***	**0**	**4 824,0**	***0***	**4 824,0**
7500.01.01	Бюджетна програма „Електронно управление и информационно общество“	47 313,1	*42 489,1*	4 824,0	42 489,1	*42 489,1*		4 824,0		4 824,0

Описание на финансирането на консолидираните разходи

Финансиране на консолидираните разходи, обхванати в програмния бюджет *(хил. лв.)*	***Проект 2023 г.***	***Прогноза 2024 г.***	***Прогноза 2025 г.***
Общо консолидирани разходи:	**67 304,3**	**51 245,3**	**47 313,1**
Общо разчетено финансиране:	**67 304,3**	**51 245,3**	**47 313,,1**
Бюджет на Министерство на електронното управление	**56 070,0**	**42 304,3**	**42 489,1**
Други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:	**11 234,3**	**8 941,0**	**4 824,0**
• *Централен бюджет, в т.ч.:*			
Държавни инвестиционни заеми			
• *Сметки за средства от Европейския съюз* (ССЕС на НФ и на ДФЗ)	11 234,3	8 941,0	4 824,0
• *Други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор, за които се прилага режимът на сметките за средства от Европейския съюз*			
• *Други програми и други донори* по бюджета на ПРБ			
• *Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма*			
• *Други (в т.ч. и предоставените трансфери с положителен знак)*			

V. ОПИСАНИЕ НА БЮДЖЕТНАТА ПРОГРАМА И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ВЕДОМСТВЕНИ И АДМИНИСТРАТИВНИ РАЗХОДИ

7500.01.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ЕЛЕКТРОННО УПРАВЛЕНИЕ И ИНФОРМАЦИОННО ОБЩЕСТВО”

(класификационен код и наименование на бюджетната програма)

Цели на бюджетната програма

- Управление на цифровата трансформация през Политическата програма "Цифрово десетилетие"
- Разработване и координиране на ефективна политика в областта на управлението на интернет, в т.ч. управление на националните интернет ресурси
- Разработване и координиране на ефективна политика в областта на иновативните цифрови технологии
- Разработване и координиране на ефективна политика в областта на цифровите принципи и права, установени в „Европейската декларация относно цифровите права и принципи за цифровото десетилетие“
- Подобряване и развитие на стратегическата и нормативна рамка, и политиките в областта на електронното управление
- Осигуряване на достъпност до обществена информация, предоставяна чрез уебсайтове и мобилни приложения, включително за лица с увреждания
- Прозрачност и целесъобразност на дейностите и разходите за е-управление и ИКТ
- Осигуряване на високонадеждни електронни административни услуги за гражданите и бизнеса
- Осигуряване на сигурна и удобна електронна идентификация при предоставя на национални и трансгранични е-услуги
- Повишаване на степента на взаимодействие по електронен път между граждани, бизнес и администрация
- Повишаване на мрежовата и информационната сигурност в областта на електронното управление в РБългария
- Постигане на високо ниво на оперативна съвместимост и постигане на икономия от мащаба чрез изграждане, развитие и поддръжка на споделените ресурси и защитен интернет възел на електронното управление.
- Повишаване на използването на облачните технологии, като цялостно решение за изпълнение на политиките на държавата
- Участие в процеса на вземане на решения в институциите на ЕС, ОИСР, СЕ и други международни институции чрез координиране на политиките в областите на компетентност на МЕУ и реализиране на международноправни стандарти, споразумения, обмен на добри практики и др.
- Ефективно и ефикасно използване на средствата от Фондовете на Европейския съюз в подкрепа на политиките в сферата на електронното управление, информационното общество и информационните технологии

Организационни структури, участващи в програмата

Всички дирекции на МЕУ участват в изпълнението на бюджетната програма, съобразно техните компетентности и Изпълнителна агенция „Инфраструктура на електронното управление“ (ИАИЕУ), второстепенен разпоредител с бюджет.

Информация за наличността и качеството на данните

Информация се набира от Административния регистър, актове, доклади, проучвания, анализи, регистри, бази данни, документи на Националния статистически институт; Европейската комисия; Комисията за регулиране на съобщенията и други официални документи. Министерството ще извърши оценка на качеството на наличните данни за целите на изпълнение на политиката. Към момента се набавя цялостна информация за нивото на наличност и качеството на данните, които се съхраняват в администрациите.

Данните за реализирани проекти и одобрени проектни предложения са налични в Регистъра на проектите, част от Информационна система за извършване на предварителен, текущ и последващ контрол по целесъобразност в областта на електронното управление и използването на информационните и комуникационните технологии, а за тези, които са финансирани от ЕСИФ – в Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН 2020).

НАПРАВЛЕНИЕ „ПОЛИТИКИ В ЕЛЕКТРОННОТО УПРАВЛЕНИЕ“

С изпълнение на дейностите в рамките на предоставяните продукти/услуги и планираните целеви стойности по показателите за изпълнение по направлението, МЕУ ще допринася за устойчивото и последователно въвеждане и развитие на електронното управление в страната, както и за оптимизиране на процесите на административно обслужване на гражданите и бизнеса.

Приоритетните области, по които министерството ще работи, са: осигуряване на възможност за електронна идентификация;, управление, базирано на данни, намиране, достъпност, оперативна съвместимост и повторна употреба на данните; унифицирано въвеждане и предоставяне на електронни административни услуги; осигуряване на оперативната съвместимост на информационните системи (включително семантична), осъществяването на контролните функции, достъпът до информация; осигуряване на мрежовата и информационна сигурност; създаването на сигурност и доверие в потребителите, както и повишаване на тяхната информираност и осъзнатост като предпоставка за повсеместно навлизане на новите информационни технологии и електронни услуги във всекидневието на гражданите и за успешното им приобщаване към информационното общество.

Целеви стойности по показателите за изпълнение по Направление „Политики в електронното управление“

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ **7500.01.01. Бюджетна програма „Електронно управление и информационно общество”** **Направление „Политики в електронното управление“**	**Целева стойност**			
Показатели за изпълнение	**Мерна единица**	***Проект 2023 г.***	***Прогноза 2024 г.***	***Прогноза 2025 г.***
1. Разработени проекти на нови и актуализиране на съществуващи нормативни актове в областта на електронното управление и използването на информационните и комуникационните технологии в дейността на органите на изпълнителната власт и техните администрации	бр.	2	2	2
2. Издадени методически указания	бр.	1	1	1

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ **7500.01.01. Бюджетна програма „Електронно управление и информационно общество”** **Направление „Политики в електронното управление“**	**Целева стойност**			
Показатели за изпълнение	**Мерна единица**	***Проект 2023 г.***	***Прогноза 2024 г.***	***Прогноза 2025 г.***
3. Изготвени съгласувателни становища по проектни предложения и дейности във връзка с чл. 7в, т. 10 от Закона за електронното управление	бр.	20	300	300
4. Изготвени съгласувателни становища във връзка с чл. 58б от Закона за електронното управление	бр.	100	80	90
5. Поддържане и развитие на хоризонтални системи на електронното управление	бр.	8	8	8
6. Извършени проверки във връзка с чл. 7г от Закона за електронно управление	бр.	700	800	900
7. Поддържане и актуализиране на публично национално хранилище за контрол на версиите изходния програмен код и техническата документация на ИС и електронен портал на разработчиците	бр.	1	1	1
8. Поддържане и актуализиране на портал за отворени данни	бр.	1	1	1
9. Поддържане и актуализиране на Национален портал за пространствени данни	бр.	1	1	1
10. Извършване на оценка за съответствие с изискванията за мрежова и информационна сигурност, определени с наредбата за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност (НМИМИС).	бр.	20	25	30
11. Време за разрешаване на инциденти в мрежовата и информационната сигурност.	часове	12	12	12
12. Проведени обучения по мрежова и информационна сигурност.	бр.	3	3	4
13. Участие в заседания на подготвителните органи на Съвета на Европейския съюз (заседания на Хоризонтални работна група по кибер въпроси и Хоризонтална работна група „Телекомуникации и информационно общество“, Корепер)	бр.	140	140	150
14. Участие в заседания на националния координационен механизъм за взимане на решения по въпросите на ЕС – Съвет по европейски въпроси към Министерския съвет и работните групи към него	Бр.	45	45	45
15. Подготвени и изпратени за съгласуване позиции, указания, бележки и становища във връзка с участие в заседания на подготвителните органи на Съвета (ХРГ към Съвета) и Съвет по европейски въпроси	Бр.	30	30	35
16. Участие в заседания на работни групи към Европейската комисия по различни законодателни актове	Бр.	40	40	45

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ **7500.01.01. Бюджетна програма „Електронно управление и информационно общество”** **Направление „Политики в електронното управление“**	**Целева стойност**			
Показатели за изпълнение	**Мерна единица**	***Проект 2023 г.***	***Прогноза 2024 г.***	***Прогноза 2025 г.***
17. Участие в европейски конференции и форуми в сферата на електронното управление и мрежовата и информационна сигурност	Бр.	4	4	4
18. Заседания на вътрешна работна група във връзка с присъединяването на Р България към ОИСР	Бр.	12	12	12
19. Участие в междуведомствени работни групи във връзка с присъединяването на Р България към ОИСР	Бр.	10	10	10
20. Участие в международни конференции и форуми на високо ниво	Бр.	10	10	10
21.Изградена стратегическа, организационна и техническа рамка за управление и за оперативна съвместимост на данните в публичния сектор	Бр.		1	0

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на направлението

- Реализацията на електронното управление изисква силна политическа ангажираност.
- Негативно въздействие върху изпълнението на програмата може да окаже неприлагането на принципите на електронното управление, ограничената финансова осигуреност, включително ниските нива на заплащане в министерството.
- Нивото на приоритетност на дейностите за електронно управление в административните органи е определящо за създаването и поддържането на адекватен експертен капацитет във ведомствата и съответните организационни структури, по компетентност.
- Темповете за постигане целите на програмата могат да бъдат нарушени от:
  - Евентуални управленски кризи, свързани с държавното управление;
  - Организационно-щатни промени в административните органи (вкл. и в министерството), участващи или имащи отношение към изпълнение на дейностите;
  - Значителни изменения в европейската и/или националната нормативна база.

Предоставяни продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи) по Направление „Политики в електронното управление“

1. Провеждане на държавната политика в областта на електронното управление.

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

● Разработване и актуализиране на нормативни актове, методологии, правила и правилници в областта на електронното управление и използването на информационните и комуникационните технологии в дейността на административните органи и техните администрации;

● Координиране, разработване, актуализиране и мониторинг на стратегически и програмни документи за развитие на електронното управление;

● Изграждане на стратегическа, организационна и техническа рамка за управление и за оперативна съвместимост на данните в публичния сектор ;

● Разработване на анализи и предложения в областта на електронното управление за целите на развитие на политиката;

● Изготвяне на ежегоден отчет за състоянието и годишен план за развитието и обновяването на информационните ресурси в администрацията и информационните ресурси на Единната електронна съобщителна мрежа на държавната администрация и за нуждите на националната сигурност;

● Участие в приоритизирането на електронни административни услуги и информационни системи в администрациите;

● Участие в междуведомствени работни групи, касаещи развитието и прилагането на електронното управление;

● Координиране участието на МЕУ в работни групи, органи, комитети и форуми на ниво Европейски съюз и международни организации в областта на електронното управление.

2. Одобряване на стратегии за електронно управление и архитектури по области на политики и планове за развитие на електронното управление

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

● Преглед на съответствието и утвърждаване на стратегии за електронно управление и архитектури по области на политики и планове за развитие на електронното управление с утвърдените политики, със Стратегията за развитие на електронното управление 2019-2025 г. и с други стратегически документи и програми и предоставяне на становища.

3. Координация и контрол при планирането и разходването на средствата на администрациите, свързани с електронно управление и информационни и комуникационни технологии

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

● Реализиране на контрол по целесъобразност в рамките на бюджетния процес в областта на електронното управление и използването на информационните и комуникационни технологии в дейността на администрациите;

● Съгласуване и изготвяне на становища във връзка с изпълнение на чл. 7 г от ЗЕУ;

● Развитие и поддръжка на информационната система за предварителен, текущ и последващ контрол по целесъобразност в областта на електронното управление и използването на информационните и комуникационните технологии в дейността на административните органи и техните администрации;

● Развитие и поддръжка на регистъра на информационните ресурси.

4. Координация и контрол при разработване и изпълнение на проектите и дейностите в областта на електронното управление, информационните и комуникационните технологии в администрациите

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

● Проверка на проектни предложения и дейности в областта на електронното управление по реда на чл. 7в, т. 10 от ЗЕУ и чл. 53, ал. 2 от Наредбата за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги и изготвяне на методически указания и препоръки;

- Проверки на разходите, планирани и извършвани от административните органи, в областта на електронното управление и използването на информационните и комуникационните технологии по реда на чл. 7г. от ЗЕУ;
- Координация и контрол при разработване и изпълнение на проектите и дейностите за електронно управление, информационни и комуникационни технологии в администрациите, финансирани със средства от държавния бюджет, Европейските структурни и инвестиционни фондове и от други източници;
- Проверка на задължителни изисквания при изготвяне на технически задания по реда на чл. 58б от Закона за електронното управление и изготвяне на съгласувателни становища;
- Развитие и поддържане на Регистъра на проектите/ Информационна система за извършване на предварителен, текущ и последващ контрол по целесъобразност в областта на електронното управление и използването на информационните и комуникационните технологии;
- Участие в Комитети за наблюдение по програмите, финансирани от ЕСИФ.
- Извършени проверки във връзка с чл. 360б от Закон за съдебната власт;
- Изготвени съгласувателни становища по удостоверява съответствието на информационните системи с изискванията за оперативна съвместимост и осъществява контрол върху административните органи за спазване на тези изисквания по чл. 7в, ал.2, т.11 от Закон за електронното управление.

5. Изпълнение функциите на Междинно звено по Приоритет 2 на Програма за научни изследвания, иновации и дигитализация за икономическа трансформация 2021-2027 г. (ПНИИДИТ)

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

- Участва в процеса на програмиране и изпълнение на интервенциите по Приоритет 2 на ПНИИДИТ в координация с управляващия орган;
- Прави предложения и прилага процедури за събиране и оценка на проектни предложения и организира подбора на проекти;
- Прави предложения и прилага системи от индикатори и критерии за мониторинг и оценка на проектите;
- Участва в разработването на процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ;
- Сключва договори и извършва плащания към бенефициенти;
- Организира мониторинг и контрол върху техническото изпълнение на проекти чрез извършване на проверки на място съобразно изградена система за мониторинг и финансов контрол по отношение на изпълнението на проекти;
- Поддържа собствена база данни за финансова отчетност и контрол по отношение на проекти, съфинансирани по Приоритет 2 на ПНИИДИТ;
- Подготвя редовни доклади за изпълнението на Приоритет 2 на ПНИИДИТ и информация за открити нередности и ги предоставя на управляващия орган;
- Изготвя годишни прогнози за разходи (плащания) на ресурси по Приоритет 2 на ПНИИДИТ и ги изпраща на управляващия орган;
- Съхранява документацията, свързана с изпълнението на проекти, най-малко за период, установен в съответните регламенти на Европейския съюз;
- Изпълнява информационни и публични дейности на ниво интервенции по Приоритет 2 на ПНИИДИТ.

6. Управление и организиране на поддръжката и развитието на хоризонталните системи от архитектурата на електронното управление

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

- Осигуряване на поддръжка и развитие на хоризонталните системи на електронното управление;
- Разработване на вътрешни правила и процедури и въвеждане в експлоатация на хоризонталните системи на електронното управление. Управление на процеса между доставчици на електронни административни услуги и доставчиците на платежни услуги;
- Реализиране на контрол на достъпа до ресурсите, с които оперира електронното управление;
- Развитие на единна среда за електронни разплащания чрез присъединяване на нови участници;
- Развитие на средата за междурегистров обмен чрез присъединяване на нови регистри, справки и данни с цел премахване на част от удостоверителните услуги и трансформирането им във вътрешно административни електронни услуги;
- Актуализиране на референтния модел на архитектура на централните и общински администрации и осигуряване на интегрирана среда за безпроблемно функциониране на системите;
- Разработване на общи условия и процедури за ползване на споделените ресурси; разработване на правила и процедури, както и обезпечаване с технологични средства за гарантиране на високо ниво на достъпност; контрол по задължителното им интегриране със съществуващите и бъдещи информационни системи на администрациите;
- Разработване и актуализация на общите условия, правилата и процедурите за присъединяване и използване на компонентите на Единен модел за заявяване, заплащане и предоставяне на електронни услуги;
- Дефиниране и реализиране на Каталог от услуги „е-администрация“, съдържащ правилата за стандартизация на бизнес процесите по заявяване, обработка и предоставяне на резултат от ЕАУ, включително завършено описание на услугите. Извършен анализ на работните процеси в централната и областната администрация; Реинженеринг и автоматизация на работни процеси от Каталога на услугите “е-администрация”, свързани с изпълнение на общоадминистративни функции в централната администрация и процеси, свързани с предоставянето на административни услуги от областните администрации;

7. Инфраструктура за пространствена информация и информация от обществения сектор в машинно-четим отворен формат;

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

- Координация и контрол върху дейностите по изграждането, поддържането и използването на национална инфраструктура за пространствена информация и осъществяване на правомощията по Закона за достъп до пространствени данни;
- Координация и контрол върху дейностите по поддържането и използването на информация от обществения сектор в машинно-четим отворен формат.

8. Оперативна съвместимост

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

- Създаване на правила и процедури, чрез които да се осъществява контролът по спазването на изискванията за оперативна (включително семантична) съвместимост;
- Координация и контрол по отношение на изискванията към информационните системи на администрациите, лицата, осъществяващи публични функции, и организациите, предоставящи обществени услуги, касаещи предоставянето на външни и вътрешни електронни административни услуги, по отношение на оперативната съвместимост;
- Актуализиране на функционалността на регистрите за оперативна съвместимост – Регистър на регистрите, Регистър на стандартите, Регистър на информационните обекти;

- Методика за осъществяването на Контрол по вписването в регистъра на информационните обекти, както и по отношение на ползването на вече вписани обекти;
- Водене и поддържане на регистрите за оперативна съвместимост;
- Правила и процедура за Водене и поддържане на регистрите за оперативна съвместимост;
- Реализиране и поддържане на публично национално хранилище и система за контрол на версиите на изходния програмен код и техническата документация на информационните системи в администрациите;
- Преглед на законодателството за пречки пред оперативна съвместимост;
- Актуализиране на Националната рамка за оперативна съвместимост на информационните системи и осигуряване на нейното прилагането в съответствие с Европейската рамка за оперативна съвместимост;
- Разработена Референтна архитектура за оперативна съвместимост (РАОС), като част от Архитектурата на електронното управление; Разработена РАОС и прилежащата документация, включително процедури и правила за прилагане от администрациите и разработчиците;
- Утвърден План за поетапното прилагане на РАОС. Идентифицирани и приоритизирани са необходимите мерки/дейности, свързани с прилагането на РАОС, както по отношение на отделните администрации, така и по отношение на съвместно използваните ИТ ресурси. Ще бъде извършен анализ на нормативната уредба и ще бъдат изготвени проекти на нормативни актове за регламентиране на прилагането на РАОС.
- Информационни системи, които са приведени в съответствие с Референтната архитектура за оперативна съвместимост. Създаване на необходимите предпоставки за практическо прилагане на РАОС;

9. Реализация на държавната политика в областта на електронната идентификация и електронните удостоверителни услуги

Дейности за предоставяне на услугата/продукта:

- Изграждане и поддържане на система за електронна идентификация чрез мобилно устройство;
- Осигуряване изпълнението на задълженията по Регламент (ЕС) № 910/2014 в областта на електронната идентификация чрез надграждане и поддържане на eIDAS възел за предоставяне на трансгранична електронна идентификация;
- Осъществяване на сътрудничество по чл. 12, параграфи 5 и 6 от Регламент (ЕС) № 910/2014;
- Осъществяване на функциите на компетентен орган, който да извършва уведомяване на схеми за електронна идентификация в съответствие с чл. 9 от Регламент (ЕС) № 910/2014. Уведомяването се извършва при поискване от доставчици на услуги за електронна идентификация, чиито услуги са вписани в Доверителния списък на Комисията за регулиране на съобщенията (като удостоверителни услуги на национално ниво), при условие че същите отговарят на изискванията на чл. 7-9 от Регламент (ЕС) № 910/2014;
- Извършване на проверки за съответствието с изискванията на чл. 7-9 от Регламент (ЕС) № 910/2014 във връзка с уведомяването на Европейската комисия на схеми за електронна идентификация;
- Оказване на активна методическа помощ на всички заинтересовани лица при прилагане на Закона за електронното управление, Закона за електронната идентификация, Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги и подзаконовите нормативни актове към тях, както и на Регламент (ЕС) № 910/2014 и актовете за неговото приложение;
- Участие в нормотворческия процес във връзка с осъществяване на политиките в областта на електронната идентификация и електронните удостоверителни услуги;
- Координация и проследяване на изпълнението на политиката по използване на електронни удостоверителни услуги и електронна идентификация;

● Участие в работни групи и форуми на европейско равнище във връзка с осъществяването на политиката в областта на електронната идентификация и електронните удостоверителни услуги, включително:

- участие в редовните заседания на Мрежата за сътрудничество, създадена във връзка с изискванията на чл. 12 от Регламент (ЕС) № 910/2014 за сътрудничество между държавите - членки на Европейския съюз и осигуряване на оперативна съвместимост на националните им схеми за електронна идентификация и удостоверителни услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар;
- участие в четирите технически подгрупи към Европейската комисия за разработване на специален eIDAS инструментариум (Union Toolbox), който ще включва техническа архитектура и референтна рамка, набор от общи стандарти и технически справочни документи, насоки и описания на най-добри практики за целите на европейската рамка за цифрова самоличност (EUeID);
- участие в обсъжданията в Работна група „Телекомуникации и информационно общество“ към Съвета на Европейския съюз относно предложението за изменение на Регламент (ЕС) № 910/2014 г.

● Осъществяване на активна комуникация и координация на политиката по използване на електронната идентификация и удостоверителните услуги, чрез кореспонденция и регулярни срещи с всички заинтересовани страни.

10. Реализация на държавната политика в областта на мрежовата и информационна сигурност

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

● Осъществяване на функциите на Национално единно звено за контакти, на Национален компетентен орган за административните органи, сектор „Инфраструктури на финансовия пазар“ и на субектите по чл.4, ал.1, т.3 и т.4 от ЗКС и на Национален и на Секторен екипи за реагиране при инциденти в компютърната сигурност (НЕРИКС, СЕРИКС);

● Осъществяване функциите на Национален орган за сертифициране на киберсигурността по смисъла на Регламент (ЕС) 2019/881 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 година относно Агенцията на Европейския съюз за киберсигурност (ENISA));

● Осъществяване функциите на Национален координационен център, по смисъла на член 7, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/887;

● Оказване на активна методическа помощ на секторните екипи за реагиране при инциденти в компютърната сигурност, на административните органи определени с решение на Министерски съвет 192/2019 г. за повишаване на мрежовата и информационна сигурност чрез прилагане на добрите практики в тази област;

● Извършване на оценка за съответствие с изискванията за мрежова и информационна сигурност, определени с НМИМИС;

● Повишаване на осведомеността относно уязвимости и заплахи за мрежовата и информационна сигурност и популяризиране на превантивни мерки за защита;

● Обработка на инциденти, свързани с мрежовата и информационната сигурност в Интернет пространството на Република България;

● Координация и проследяване на разрешението на инциденти;

● Оказване на помощ при разрешаване на инциденти с мрежовата и информационната сигурност;

● Поддържане на регистър на операторите на съществени услуги и на доставчиците на цифрови услуги;

- Поддържане на активно сътрудничество с други национални и международни организации и структури, занимаващи се с проблемите на киберсигурността (ENISA, други CSITRs, ITU, NATO, Trusted Introduser, FIRST и др,);

11. Координация и взаимодействие с административните органи, операторите на съществени услуги и доставчиците на цифрови услуги – за всеки сектор, подсектор и услуги, посочени в приложения № 1 и 2 от Закона за киберсигурност, лицата, осъществяващи публични функции, които не са определени като оператори на съществени услуги, когато тези лица предоставят административни услуги по електронен път, организациите, предоставящи обществени услуги, които не са определени като оператори на съществени услуги или не са доставчици на цифрови услуги по смисъла на закона за киберсигурност, когато тези организации предоставят административни услуги по електронен път и други лица, относно политиките, провеждани от МЕУ.

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

- Организиране и участие в семинари, срещи и други мероприятия, в това число с доклади и презентации, за повишаване на осведомеността и разясняване на провежданите политики;
- Подготовка на информационни материали и актуализиране на интернет страницата на МЕУ и портала govcert.bg;
- Провеждане на консултации.

12. Европейска координация и международно сътрудничество

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

- Участие в комитети, органи, работни групи и други работни форуми на институциите на ЕС във връзка с осъществяването на политиките в областта на електронното управление и мрежовата и информационната сигурност;
- Извършване на дейности за изпълнението на ангажиментите на Република България в областта на електронното управление, електронната идентификация и мрежовата и информационната сигурност, произтичащи от членството в ЕС (участие в работни групи на национално ниво, имплементиране, транспониране, изготвяне на указания, становища и позиции);
- Международно сътрудничество
- Създаване на вътрешна организация и медуведомствена координация във връзка с процеса по присъединяване на Република България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) и участието на МЕУ в отделните комитети на Организацията

Отговорности за изпълнението на направлението

Управлението на направление „Политики в електронното управление“ по Бюджетната програма „Електронно управление и информационно общество“ се осъществява от министъра на електронното управление и от заместник-министрите, подпомагани от директорите на следните дирекции: дирекция „Политики за електронно управление“, дирекция „Системи и компоненти на електронното управление“, дирекция „Мрежова и информационна сигурност“.

НАПРАВЛЕНИЕ „ИНФОРМАЦИОННО ОБЩЕСТВО“

Динамиката и иновациите в развитието на информационните технологии (ИТ) трансформират всички сфери на икономическия и социалния живот и изискват преосмисляне на подхода за използване на изключителния им потенциал за повишаване на конкурентоспособността на икономиката и стимулиране на търсенето, предлагането и ефективността на обществените услуги.

На европейско ниво приоритетите в областта на информационното общество (ИО), са очертани в:

- Стратегия за цифров единен пазар;
- Съобщение на ЕК „Цифров компас до 2030 г.: Как да начертаем пътя към цифровото бъдеще на ЕС?
- Политическа програма на ЕС до 2030 г. „Път към цифровото десетилетие“
- Европейска декларация относно цифровите права и принципи за цифровото десетилетие

На национално ниво приоритетите в областта на ИО, са очертани в:

- Национална програма „Цифрова България 2025” г. и пътната карта към нея;
- Национален стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2020-2030 г.“;
- Концепция за развитие на изкуствения интелект в България до 2030 г.

Политиката за ИО се осъществява чрез координиране изпълнението на Националната програма „Цифрова България 2025“ и Пътната карта към нея, приети с РМС № 730 от 5.12.2019 г., които се актуализират на годишна база. Програмата има за цел модернизиране и повсеместно въвеждане на интелигентни цифрови решения във всички сфери на икономиката и социалния живот, чрез създаване на среда за широко прилагане на ИКТ, национална инфраструктура, иновативни електронни услуги за бизнеса и гражданите, единни стандарти и постигане на висока степен на мрежова и информационна сигурност и оперативна съвместимост. Прилагането на европейската рамка за цифрова трансформация до 2030 г. ще доведе до съществено актуализиране на Националната програма за развитие България 2030.

Цели на направлението

В политическата програма „Цифрово десетилетие“ са определени цифрови цели, обвързани с конкретни области, в които се очаква напредъкът да се постига колективно в рамките на ЕС. Цифровите цели са съобразени с четирите основни политически области (направления) в съобщението „Цифров компас“: цифрови умения, цифрови инфраструктури, цифровизация на предприятията и цифровизация на публичните услуги.

Първата основна област - **цифровите умения**, както и другите умения, включително в областта на науката, технологиите, инженерството и математиката, са от съществено значение за ускоряване на приспособяването на промишлеността на ЕС към структурните промени. Общите цели в това направление са: укрепване на колективната устойчивост на държавите членки и преодоляване на цифровото разделение, постигане на баланс между половете и географски баланс чрез насърчаване на трайни възможности за всички лица, развиване на основни и задълбочени цифрови умения и компетентности, включително чрез специализирано и професионално обучение и учене през целия живот, както и насърчаване на развитието на високоефективни цифрови знания и умения в рамките на хоризонталните системи за образование и обучение.

Конкретните цифрови цели, които трябва да бъдат достигнати до 2030 г. са най-малко 80% от хората на възраст 16 – 74 години да притежават поне основни цифрови умения, както и най-малко 20 милиона специалисти в областта на ИКТ да бъдат заети в Съюза, като се насърчава достъпът на жените и се увеличава броят на завършилите висше образование в областта на ИКТ.

Втората основна област за цифровата трансформация са устойчивите **цифрови инфраструктури** които да гарантират цифровия суверенитет на Съюза по открит начин чрез сигурни и достъпни цифрови инфраструктури и инфраструктури за данни, имащи капацитета ефикасно да съхраняват, предават и

обработват огромни масиви от данни. Общите цели в тази област са насочени към: спомагане за конкурентоспособността и издръжливостта на промишлеността и икономиката на Съюза, по-специално на МСП; насърчаване на въвеждането и използването на цифров капацитет, с оглед на намаляване на географското цифрово разделение и предоставяне на достъп до цифрови технологии и данни при открити, достъпни и справедливи условия; разработване на всеобхватна и устойчива екосистема от оперативно съвместими цифрови инфраструктури, в която високопроизводителните, периферните, облачните и квантовите изчислителни технологии, изкуственият интелект, управлението на данни и мрежовата свързаност работят в конвергенция както и осигуряване на наличието на конкурентоспособна, сигурна и устойчива облачна инфраструктура за данни на разположение на Съюза, с високи стандарти за сигурност и неприкосновеност на личния живот в съответствие с правилата на ЕС за защита на данните; подобряване на устойчивостта на кибератаки, и увеличаване на усилията на публичните и частните организации за постигане поне на основни нива на киберсигурност. За постигане на тези общи цели са дефинирани следните цифрови цели: сигурни, издръжливи, ефективни и устойчиви цифрови инфраструктури при следните условия:

- Свързаност: всички крайни ползватели да са обхванати от гигабитова свързаност, като всички населени райони са обхванати от 5G;
- Авангардни полупроводници: най-малко 20 % от световното производство като стойност - удвояване дела на ЕС в глобалната продукция;
- Данни - периферия и облак: 10 000 климатично неутрални с висока степен на сигурност периферни възли;
- Квантови изчислителни технологии: до 2025 г. Европа да разполага със своя първи компютър с квантово ускоряване.

Целите на третата основна област - **цифрова трансформация на предприятията** ще се постигнат чрез: насърчаване на цифрова регулаторна среда на Съюза в подкрепа на способността на предприятията, особено на МСП и чрез гарантиране на устойчивост, издръжливост и енергийна и ресурсна ефективност на цифровите инфраструктури и технологии. Освен като способстващи фактори, настоящите и бъдещите технологии ще залегнат в основата на нови продукти, нови производствени процеси и нови бизнес модели, основани на справедливо и сигурно споделяне на данни в икономиката, основана на данните, като същевременно се осигурява ефективна защита на неприкосновеността на личния живот и личните данни.

За да бъдат достигнати тези общи цели, държавите следва да предприемат мерки за изпълнение на следните цифрови цели:

- Навлизане на технологиите в предприятията: 75% от ЕС компаниите да използват компютърни услуги в облак, ИИ, големи информационни масиви/данни;
- Цифров интензитет на МСП: повече от 90% от европейските МСП да достигнат поне базово ниво на цифров интензитет.
- Иноватори: растеж и финансиране на европейските иновативни разрастващи се предприятия и удвояване на предприятията „еднорози“.

Четвъртата основна област - **цифровизацията на публичните услуги** следва да доведе до гарантиране на възможността за онлайн участие на всеки в демократичния живот, а също така и на достъпността в надеждна и сигурна онлайн среда до публичните услуги, услугите в сферата на здравеопазването и социалните грижи за всички, и по-специално за групите в неравностойно положение, както и в селските и отдалечените райони, като се предлагат приобщаващи, ефикасни, оперативно съвместими и персонализирани услуги и инструменти с високи стандарти за сигурност и неприкосновеност на личния живот. Тази обща цел ще бъде успешно изпълнена ако се постигнат следните цифрови цели:

- Ключови публични услуги: 100% онлайн достъпни;
- Е-здравеопазване: 100% от гражданите на Съюза да имат достъп до медицинските си досиета (електронни здравни досиета);

- Цифрова самоличност: 100% от гражданите на ЕС да имат достъп до сигурни средства за електронна идентификация (eID).[4]

Конкретни оперативни цели на Направлението:

- Координация на изпълнението на политиката в областта на цифровата трансформация;
- Актуализация и отчитане на изпълнението на Националната програма „Цифрова България 2025“ и пътната карта към нея;
- Координиране на участието на България в работата на Съвета на Европа в областта на информационното общество и медиите;
- Координиране на ефективна политика в областта на управлението на интернет;
- Провеждане на политики, в т. ч. съгласуване на нормативната уредба, дефиниране на стратегии и планове за действие, провеждане на разяснителни кампании и подпомагане въвеждането на нови технологии, включително квантови и високоизчислителни компютри, облачни технологии и др.;
- Координиране участието на институции и бизнес в Европейското блокчейн партньорство;
- Своевременно въвеждане на изискванията на европейското законодателство относно създаване на условия за ефективно функциониращ цифров единен пазар и осигуряване на по-добър достъп на потребителите и предприятията до цифрови стоки и услуги;
- Провеждане на политика в областта на Изкуствения интелект;;
- Координиране на дейности по:
  - Дезинформация, погрешна информация и недостатъчна информация - Законодателен акт за цифровите услуги, комуникация с Мета и останалите платформи, участие в българската коалиция срещу дезинформацията, организирана от представителството на ЕК у нас
  - Безопасност на децата онлайн
  - Социални мрежи, Онлайн посредници, Онлайн платформи
- - Равнопоставеност на половете и др.Приоритетно насърчаване на научните изследвания, технологичното развитие и иновациите в областта на информационните технологии;
- Разработване на нормативни актове, стратегически и програмни документи, свързани с политиката в областта на ИТ, ИО и интернет управлението.

Прилагане на ефективен и ефикасен координационен механизъм за изпълнението на политиката в областта на информационното общество и информационните технологии/цифровата трансформация

Дирекция ИТИОЕКМС играе координираща роля относно политиката за цифрова трансформация като разработва стратегически и програмни документи чрез събиране и анализ на информация за изпълнението им от всички заинтересовани страни. Участва в дейността на работните групи на Съвета по европейски въпроси, междуведомствени работни групи и комитети и групи към Европейската комисия.

Сред основните задачи на дирекцията е и проследяването на различни индикатори за развитие на ИТ и извършването на анализи от български и международни информационни и аналитични източници, свързани с тенденциите и прогнозите, което се залага в политическите документи за цифрова трансформация. Проследяването на индикатори за напредъка в развитието на информационното общество е постоянна дейност. Експерти от отдел ИТИО участват в дискусии относно индикаторите и анализа на състоянието на базата на DESI (Digital Economy and Society Index), както и в консултациите по изготвянето на годишния доклад по държави на базата на DESI. В тази връзка директорът на дирекцията е представителят на България в Управителния съвет на програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. Сред

[4] Цифровите индикатори, включени в програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. ще бъдат уточнени чрез Акт за изпълнение на ЕК, който предстои да бъде приет

ангажиментите на дирекцията са и изготвянето на националните траектории на развитие по отделните цифрови индикатори от програмата, както и подготовката на българския принос към годишните доклади на ЕК за напредъка по изпълнението на европейската програма „Цифрово десетилетие“.

Целеви стойности по показателите за изпълнение на направлението

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ Бюджетна програма 7500.01.01 „Електронно управление и информационно общество **Направление „Информационно общество“**	**Целева стойност**			
Показатели за изпълнение	**Мерна единица**	***Проект 2023 г.***	***Прогноза 2024г.***	***Прогноза 2025 г.***
1. Участие в работата на Управителния съвет на сдружение Българска изследователска и образователна мрежа	бр. раб. срещи	1	1	1
2. Участие в работата на Експертната комисия по ИКТ, електроника и автоматизация на Националната агенция за професионално образование и обучение при МС	бр. раб. срещи	1	1	1
3. Участие в работата на Обществения съвет към Центъра за безопасен интернет	бр. раб. срещи	1	1	1
4. Участие в работата на Консултативния съвет на ИКТ общността към министъра на електронното управление	бр. раб. срещи	2	2	2
5. Участие в работата на Комитета за наблюдение на програма „Развитие на регионите” 2021-2027 г	бр. заседания	2	2	2
6. Участие в Група от високо ниво по управление на интернет към ЕК	бр. раб. срещи	3	3	3
7. Участие в Експертна група за безопасен интернет за деца към ЕК	бр. раб. срещи	2	2	2
8. Участие в Политическата група на Европейското партньорство за блокчейн	бр. раб. срещи	4	4	4
9. Участие в дейността на Правителствения консултативен комитет (GAC) към ICANN	бр. раб. срещи	3	3	3
10. Участие в Управителния комитет по медии и информационно общество (CDMSI) към Съвета на Европа	бр. раб. срещи	2	2	2

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ Бюджетна програма 7500.01.01 „Електронно управление и информационно общество Направление „Информационно общество“	**Целева стойност**			
Показатели за изпълнение	**Мерна единица**	***Проект 2023 г.***	***Прогноза 2024г.***	***Прогноза 2025 г.***
11. Участие в Европейския диалог по Интернет управление за страните от Югоизточна Европа (SEEDIG)	бр. раб. срещи	1	1	1
12. Участие в Европейската платформа за Интернет управление (EuroDIG)	бр. раб. срещи	1	1	1
13. Участие в Световния Форум за управление на Интернет (IGF)	бр. раб. срещи	1	1	1
14. Участия в заседанията на управляващите комитети и РГ към ЕК в областта на ИТ	бр.	5	5	5
15. Участие в подготовка на позиции за редовните заседания на Съвета на ЕС по транспорт, енергетика и телекомуникации (част „Телекомуникации“)	бр.	5	5	5
16. Участие в подготовка на позиции за редовните заседания на Съвета на ЕС по конкурентоспособност (вътрешен пазар и индустрия) по теми засягащи изграждането на Цифровия единен пазар на ЕС	бр.	2	2	2
17. Участие в работни групи по изкуствен интелект (ИИ) и други иновативни технологии	бр.	4	4	4
18. Участие в работни групи и комитети, свързани с процеса на присъединяване на България към ОИСР	бр.	4	4	4
19. Подготовка и изпълнение на проект „Провеждане на национално оценяване на развитието на интернет в България чрез приетата рамка на индикаторите за интернет универсалност на ЮНЕСКО, подкрепена от Съвета на Европа“, включен като Мярка № 3 в Четвъртия нацоинален план за действие в рамките на инициативата „Партньорство за открито управление“	бр.	1	1	0
20. Участие в дейности, свързани с безопасността на децата в интернет –	бр.	3	3	2

ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ Бюджетна програма 7500.01.01 „Електронно управление и информационно общество Направление „Информационно общество“	**Целева стойност**			
Показатели за изпълнение	**Мерна единица**	***Проект 2023 г.***	***Прогноза 2024г.***	***Прогноза 2025 г.***
подготовка на доклади, преводи, документи и др.				
21. Мониторинг, координация и анализ на цифровите политики, вкл. чрез измеренията и показателите на индекса за навлизането на цифровите технологии в икономиката и обществото (DESI)	бр. консултации	4	4	4
22. Подготовка на рамкови позиции, указания и бележки по европейски законодателни, стратегически и политически документи в рамките на координационния механизъм за взимане на решения в ЕК на национално и европейско ниво -	бр.	6	7	7
23. Участие на експерти в работата на ICANN, ООН, Съвет на Европа, МСД, ЮНЕСКО и др. по въпросите на интернет управлението	бр.	4	4	4
24. Участие в срещи, инициативи и РГ за подпомагне изграждането и развитието на национална блокчейн инфраструктура за услуги като част от Европейската блокчейн мрежа за услуги (EBSI)	бр.	5	5	5
25. Участие в Съвета по европейски въпроси и работни групи към МС	бр.	1	1	1
26. Участие в международни конференции и форуми на високо ниво	бр.	2	2	2

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на направлението

Политиката в областта на информационното общество е насочена към внедряване и широко използване на ИКТ от бизнеса и населението. Успешното реализиране на тази политика е свързано с тясно сътрудничество с бизнеса, обществени и административни организации. Допълнителен риск е пренасочване на финансови ресурси за обезпечаване на други политики и програми.

Основните предизвикателства са:

- липсата на единен стратегически документ, обхващащ всички аспекти на цифровата трансформация;
- нуждата от ясно определени институционални отговорности по определени въпроси (изкуствен интелект, и др.);
- актуализацията на националните стратегически и програмни документи в крак с технологичното развитие (напр. Националната програма за развитие България 2030);
- създаването на добре работещ механизъм на координация по разработването на националните траектории и пътна карта, както по мониторинга на показателите на индекса за навлизането на цифровите технологии в икономиката и обществото (DESI) и на изпълнението на целите на програмата „Цифрово десетилетие";
- разработването на национална политика и общи стандарти при използването на изкуствения интелект в процеса на цифровизация с цел осигуряване на гаранции за равен достъп и зачитане на правата на човека;
- управлението на националните интернет ресурси в полза на българските граждани;
- намирането на кадри с широкоспектърна експертиза и опит - техническа, правна, по европейски въпроси.

Информация за наличността и качеството на данните

Информацията се набира от актове, доклади, проучвания, анализи и документи на Европейската комисия, Европейския парламент, Съвета на Европа, Министерски съвет, Комисията за регулиране на съобщенията, Националния статистически институт и други. Вземат се предвид и становища на Генерална дирекция „Регионална и градска политика", Генерална дирекция „Комуникационни мрежи, съдържание и технологии" и Генерална дирекция „Вътрешен пазар, промишленост, предприемачество и МСП", както и от разработки и анализи на браншови организации и научните среди.

Предоставяни продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

1. **Разработен ефективен механизъм за координиране на цифровата трансформация;**
   Дейности за предоставяне на услугата/продукта:
   - Актуализирани нормативни и стратегически документи:
     - Актуализиран Национален стратегически документ „Цифрова трансформация на България за периода 2020-2030 г."
     - Актуализирана Национална програма Цифрова България 2025, приети с РМС № 730 от 5 декември 2019 г. и пътната карта към нея
   - Изготвени приноси към докладите за България
   - Извършен мониторинг и анализ на националните цифрови политики чрез измерване показателите на индекса за навлизането на цифровите технологии в икономиката и обществото (DESI)
   - Изготвени позиции, становища и периодична обобщена информация за напредъка в изпълнението на целите на политическа програма „Цифрово десетилетие"
   - Изготвени национални прогнозни траекториив изпълнение на европейската Политическа програма Цифрово десетилетие
   - Изготвена Национална стратегическа пътна карта България в изпълнение на европейската Политическа програма Цифрово десетилетие

- Изготвен принос към годишен Доклад за цифровото десетилетие
- Участие в WSIS - Световна среща на върха за информационно общество - глобална платформа на ООН за много заинтересовани страни, подпомагаща прилагането на областите на действие за постигане на целите за устойчиво развитие
- Участие в работни групи на национално и международно ниво в областта на ИО и ИТ в изпълнение на националната политика за развитие на ИО;
- Участие в работата на международни организации по теми и приоритети от политиката за информационно общество: ЕК, CoE, ООН, ITU, ICANN, OECD, CSTD, OSCE и UNESCO;
- Участие в дейността на Управителния комитет по медии и информационно общество на Съвета на Европа (CDMSI);
- Участие в работата на групите на СЕВ към МС – РГ3, РГ17, РГ18, РГ26, РГ31, РГ35.

2. **Оценяване развитието на интернет в България чрез приетата рамка на индикаторите за Интернет универсалност на ЮНЕСКО;**

3. **Координиране на участието на България в работата на Съвета на Европа в областта на медиите и информационното общество**

   Дейности за предоставяне на услугата/продукта:
   - Участие в работата на Управителния комитет по информационно общество и медии на Съвета на Европа;
   - Участие във форуми и срещи, организирани с участието на Съвета на Европа;
   - Осъществяване на издания за популяризиране на нормите и документите на Съвета на Европа;
   - Изготвяне и координиране на официални български становища по документи на Съвета на Европа с други ведомства и организации.

4. **Управление на българските домейни от високо ниво (.bg и .бг) в интерес на обществото и превръщането им в предпочитано място за регистрация на имена от страна на български граждани и организации**

   Дейности за предоставяне на услугата/продукта:
   - Участие в работни групи на национално и международно ниво в областта на интернет управлението (ИУ)
   - Дейности за осигуряване на онлайн безопасността на децата и сигурността на интернет потребителите

5. **Участие в Европейското блокчейн партньорство**

   Дейности за предоставяне на услугата/продукта:
   - Участие в Политическата група към Европейското блокчейн партньорство
   - Изграждане на добро партньорство с академичните среди и бизнеса за своевременно въвеждане на нови технологии в публичната администрация и индустрията;
   - Координиране на дейността с Българската блокчейн асоциация;

6. **Прилагане на ефективен и ефикасен координационен механизъм за изпълнението на различни вертикални политики в областта на информационното общество и информационните технологии.**

   Дейности за предоставяне на услугата/продукта:
   - Създаване на Съвет по цифрово десетилетие на високо ниво;
   - Подпомагане работата на Консултативния съвет на ИКТ общността към МЕУ;
   - Съръководство на РГ 17 към СЕВ
   - Ръководство на подгрупа „Цифрово десетилетие“ съм РГ 31 „Европейски семестър“ към СЕВ;

- Участие в Междуведомствена работна група към Министерство на икономиката и индустрията с основна задача изготвяне на информации и позиции на Р България – подготовка на позиции за редовните заседания на Съвета на ЕС по конкурентоспособност (вътрешен пазар и индустрия) по теми засягащи изграждането на Цифровия единен пазар на ЕС;
- Провеждане на срещи и консултации със заинтересованите страни – бизнес, НПО, академични среди.

7. **Координиране дейности по права на човека (ЕС, Съвет на Европа, ОИСР, ЮНЕСКО, др.)**

Дейности за предоставяне на услугата/продукта:

- Дезинформация, погрешна информация и недостатъчна информация - Законодателен акт за цифровите услуги, комуникация с Мета и останалите платформи, участие в българската коалиция срещу дезинформацията, организирана от представителството на ЕК у нас
- Права на интернет потребителите
- Безопасност на децата онлайн
- Социални мрежи, Онлайн посредници, Онлайн платформи

8. **Европейска координация и международно сътрудничество**

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

- Подготвени позиции на РБ за редовните и неформални заседания на Съвета на ЕС във формат "Телекомуникации" -
- Изпълнение на Плана за действие с мерките, произтичащи от членството на РБ в ЕС и липса на неизпълнени в срок мерки (индикатор)
- Номинирани представители на МЕУ във всички работни групи, към работата на които министерството има отношение
- Успешен ход на техническия процес по присъединяването на РБ към ОИСР
- Изградени и/или развити двустранните отношения с омолози на МЕУ с цел обмяна на опит и добри практики;
- Прилагане на добри практики и международни стандарти в областите на компетентност.

Отговорност за изпълнението на направлението

Дирекция ИТИОЕКМС и ресорен заместник-министър.

НАПРАВЛЕНИЕ „СПОДЕЛЕНИ РЕСУРСИ НА ЕЛЕКТРОННОТО УПРАВЛЕНИЕ“

Целеви стойности по показателите за изпълнение по Направление „Споделени ресурси на електронното управление“

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ **7500.01.01. Бюджетна програма „Електронно управление и информационно общество”** **Направление „Споделени ресурси на електронното управление”**	**Целева стойност**			
Показатели за изпълнение	**Мерна единица**	***Проект 2023 г.***	***Прогноза 2024 г.***	***Прогноза 2025 г.***
1.Проектиране и изграждане на части на оптична кабелна линия	бр.	2	3	3
2. Нови потребители на облачни платформи	бр.	20	25	25

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ **7500.01.01. Бюджетна програма „Електронно управление и информационно общество”** **Направление „Споделени ресурси на електронното управление”**	**Целева стойност**			
Показатели за изпълнение	**Мерна единица**	***Проект 2023 г.***	***Прогноза 2024 г.***	***Прогноза 2025 г.***
3. Свързаност на общините към ЕЕСМ	бр.	31	70	70
4. Разширяване на единната електронна съобщителна мрежа до нови точки	бр.	30	30	30
5. Изграждане и поддръжка на центровете за данни от състава на ДХЧО	бр.	4	4	4
6. Изграждане и развитие на сигурна и надеждна ИТ инфраструктура за информационните системи на МЕУ	%	100	100	100
7. Изготвяне на вътрешно-нормативни документи за инженерно-технически системи	бр.	2	2	2
8. Поддържане, ремонт и модернизация на инженерно-технически системи в съобщителните обекти със специално предназначение	бр.	3	3	3

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на направлението

● Промяна в нормативните актове за Министерство на отбраната и Министерство на вътрешните работи. Забавяне на реализацията на проектите поради възникване на непреодолима сила;

● Недостиг на финансови средства за поддръжка на Единната електронна съобщителна мрежа;

● Ненавременното заявяване за ползване на Единната електронна съобщителна мрежа от органите на местното самоуправление и юридическите лица – разпоредители с бюджетни средства ;

● Ограниченият размер на средствата за инвестиции по бюджета на направление „Споделени ресурси на електронното управление“ ще отложи във времето планираните дейности по:

- изграждане на проектирани оптични кабелни линии от опорна мрежа;

- изграждане на нови възли за достъп до всички потребители от териториалните администрации и местната власт;

- разширяване на системата за контрол на достъпа, с която се цели надеждна защита на технологичните възли и трасета от Единната електронна съобщителна мрежа.

Определеният размер на разходите в тригодишната бюджетна прогноза по бюджета на направление „Споделени ресурси на електронното управление“ ще позволи финансиране единствено и само на най-неотложни дейности по поддържане и експлоатация на Единната електронна съобщителна мрежа, с което ще се осигури ниво на критичен минимум на работа на системите и съоръженията.

Предоставяни продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи) по Направление „Споделени ресурси на електронното управление“

1. Предоставяне на високоскоростен, надежден и сигурен пренос на данни, глас и видео за нуждите на държавното управление и националната сигурност

Тази услуга включва осигуряване на надеждни и сигурни електронни съобщения за нуждите на органите на държавната власт, органите на местното самоуправление и юридическите лица – разпоредители

с бюджетни средства, както и за управление при бедствия по смисъла на Закона за защита при бедствия и управление при кризисни ситуации.

Дейности за предоставяне на услугата/продукта:

- Управление, поддръжка и експлоатация на ЕЕСМ;
- Развитие и поддръжка на денонощен дежурен център за централизирано наблюдение, администриране и управление на ЕЕСМ и кабелната инфраструктура, за обслужване на потребителите на мрежата;
- Организиране на приемането и координацията на всички сигнали, свързани с денонощните режими и дейности на министерството;
- Регистрация, диагностика, локализиране и отстраняване на настъпили повреди и прекъсвания по ЕЕСМ;
- Актуализиране и налагане на правила за използване на ЕЕСМ от потребителите;
- Актуализация на правила, инструкции, указания, процедури, планове и други документи, свързани с развитието на ЕЕСМ;
- Осигуряване на сигурността, надеждността и качеството на електронните съобщения, предоставяни от ЕЕСМ;
- Поддържане на актуална информация за мрежовата инфраструктура, системите и потребителите на ЕЕСМ и водене на експлоатационно-техническа документация на всички елементи от мрежовата инфраструктура;
- Изготвяне на технически задания, свързани с развитието на ЕЕСМ;
- Проучване и изготвяне на експертни становища за техническите възможности за включване на нови потребители към ЕЕСМ;
- Осигуряване на възможности на потребителите на ЕЕСМ да осъществяват наблюдение и управление на собствените си комуникационни и информационни системи по предоставената им преносна среда, като отговорностите на страните се регламентират в споразумения;
- Изграждане на бекъп център на ЕЕСМ в защитен пункт, който да е оборудван със системи за управление на ЕЕСМ и работни станции;
- Съгласуване на инвестиционни проекти, свързани с развитието на ЕЕСМ;
- Участие в учения и в разработването на план за използване на ЕЕСМ при кризисни ситуации;
- Осигуряване на предвидените електронни съобщения при бедствия и при кризисни ситуации;
- Подпомагане на потребителите на ЕЕСМ във връзка с определяне на потребностите им от електронни съобщения и оптимизиране на ЕЕСМ за ефективното й ползване;
- Поддържане в актуално състояние на експлоатационно-техническата документация на електронната съобщителна инфраструктура;
- Съгласуване на проекти, свързани с електронната съобщителна инфраструктура на министерството, и предоставяне на становища при съгласуване на проекти на други организации.

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Проектирани и изградени нови сегменти от оптичната инфраструктура на Единната електронна съобщителна мрежа (ЕЕСМ) на държавната администрация и за нуждите на националната сигурност;
- Разширяване на ЕЕСМ до нови потребители – държавни институции и общини;
- Увеличение на обема информация/трафик по ЕЕСМ на база оптимизиране на топология и увеличен капацитет на мрежата;
- Подмяна на ОК по оптична кабелна линия София – СОСП за нуждите на държавното управление;
- Проектиране и изграждане на мрежова свързаност от областните центрове до общински центрове;

- Разширяване на националното покритие на широколентовата инфраструктура и подобряване на публичните е-услуги чрез нея;
- Осигуряване на надеждни и сигурни комуникации за нуждите на държавното управление и националната сигурност в мирно време и в кризисни ситуации;
- Оптимизиране на комуникационна среда за облачни услуги и системи;
- Осигуряване на мрежовата и информационна сигурност и устойчивост на облачните комуникации в ЕЕСМ;
- Оптимизиране на мрежовата топология за сигурен и надежден достъп до интернет услуги и информация за нуждите на държавното управление.

2. Предоставяне на облачни услуги за нуждите на електронното управление

Облачните услуги са основен компонент на споделените ресурси на електронното управление. Ефективното им използване зависи в голяма степен от осигуряването на достатъчно средства за тяхната технологична поддръжка, популяризиране на техните възможности и налагане на тяхното използване. Облачните услуги се развиват на основата на надграждане и обновяване на центрове за данни и са базирани на облачни платформи и технологии.

Дейности за предоставяне на услугата/продукта:

- Поддържане на центрове за данни и информационни системи и предоставяне на облачни услуги за нуждите на електронното управление;
- Поддържане, администриране и развитие на електронни системи и услуги, когато такива са изградени в изпълнение на проекти и програми в областта на информационните и комуникационните технологии;
- Налагане на инструкции за ползване на компютрите и информационните системи, изградени за предоставяне на облачни услуги, както и осигуряване на тяхната защита от зловредни и нерегламентирани действия срещу тях;
- Управление на софтуерните лицензи, необходими за изграждане на информационната инфраструктура на ДХЧО.

Резултати от предоставянето на продукта/услугата:

- Функциониращи модерни центрове за данни и ДХЧО;
- Работеща облачна инфраструктура на електронното управление;
- Сигурна и непрекъсната работа на информационните системи;
- Налични облачни услуги за нуждите на държавната и общински администрации;
- Изграждане и развитие на сигурна и защитена преносна среда за функциониране на критичните информационните системи на електронното управление.

3. Поддръжка на Съобщителните обекти със специално предназначение (СОСП) за нуждите на националната сигурност и отбраната на страната

Министерството и очакваният второстепенен разпоредител осъществяват териториалната си компетентност в областта на изграждането, поддържането и експлоатацията на СОСП.

Дейности за предоставяне на услугата/продукта:

- Оптимизиране на мрежата от СОСП в страната на база методика и концепция за използване на СОСП за нуждите на държавното управление;
- Обновяване на правила, инструкции и процедури за експлоатацията на инженерно-техническите съоръжения (ИТС) в СОСП, възлите на ЕЕСМ и останалите звена;
- Актуализация и паспортизация на ИТС в СОСП, възлите на ЕЕСМ и останалите звена;

- Актуализация на план за използване на ИТС при кризисни ситуации;
- Поддържане и развитие на ИТС;
- Контролиране на дейностите по експлоатация и поддръжка на ИТС на защитените СОСП, възлите на ЕЕСМ и останалите звена;
- Осигуряване функционирането и поддръжката на системите за пожароизвестяване и пожарогасене;
- Поддържане в техническа готовност на СОСП и инсталираните мощности при бедствия по смисъла на Закона за защита при бедствия и при кризисни ситуации;
- Осигуряване на предвидените електронни съобщения при бедствия и при кризисни ситуации;.
- Поддържане в актуално състояние на експлоатационно-техническата документация на всички съоръжения и системи на СОСП и електронната съобщителна инфраструктура.

Отговорности за изпълнение на програмата

Управлението на направление „Споделени ресурси на електронното управление“ по Бюджетната програма „Електронно управление и информационно общество“ се осъществява от министъра на електронното управление.

За цялостното изпълнение отговаря администрацията на министерството и Изпълнителна агенция „Инфраструктура на електронното управление“.

НАПРАВЛЕНИЕ „АДМИНИСТРАЦИЯ“

Изпълнението на дейностите по направление „Администрация“ води до осигуряване на нормалното функциониране на администрацията, обезпечаване и повишаване ефективността на осъществяваните работни процеси, оптимално използване на ресурсите, адекватна и ефективна система за финансово управление и контрол в МЕУ.

Дейностите по това направление са насочени към създаване на условия за изпълнението на всички бюджетни дейности, включени в структурата на програмния бюджет на МЕУ. Услугите, които се предоставят по бюджетната програма, имат за цел подпомагане ефективното осъществяване на дейностите на служителите при предоставянето на продукти/услуги за публичния сектор в необходимото количество, качество, срок и при най-ниска цена.

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на направлението

- Недостатъчна координация и взаимодействие с други административни органи и ведомства;
- Предстоящи изменения в нормативната уредба.

Предоставяни продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи) по Направление „Администрация“

- Участие в разработването и съгласуването на проекти на нормативни актове;
- Процесуално представителство на министерството пред съдилищата;
- Участие в осъществяване цикъла на обществените поръчки;
- Разработване на проектобюджет и отчет на министерството в програмен формат и по Единна бюджетна класификация;
- Осъществяване на финансова и счетоводна дейност в съответствие с изискванията на нормативните актове;
- Отчет на касово изпълнение на бюджета и на сметките за средства от Европейския съюз;

- Координира планирането и осъществяване на мониторинг и оценка на дейността на Министерството, като участва в съставянето, актуализирането и оценката на изпълнението на стратегическия план и на оперативния план на Министерството;
- Координира дейностите по управление на риска, действията на координаторите по управление на риска на ниво дирекции, както и поддържа и актуализира риск-регистъра на Министерството;
- Организира и координира изготвянето на годишните цели на МЕУ;
- Организира и координира дейностите за осигуряване на обвързаност между стратегическия и оперативния план и програмния формат на бюджета на Министерството;
- Прилагане, развитие и координиране на Система за управление на качеството в Министерството.
- Административно и деловодно обслужване;
- Организиране на работата в учрежденския архив;
- Опазване на класифицираната информация, класифицираната информация на НАТО и Европейския съюз;
- Разработването и осъществяването на информационната политика и политиката на публичност и откритост на МЕУ;
- Управление и организационно развитие на човешките ресурси;
- Поддържане в оперативна готовност на органите за управление и силите за реагиране при кризи от военен и невоенен характер;
- Спазване на изискванията на Закона за защита на класифицираната информация и други нормативни актове, регламентиращи защитата на класифицираната информация;
- Изпълнение на конкретни одитни ангажименти за даване на увереност или консултиране за подобряване дейността на одитираните структури, чрез даване на препоръки за отстраняване на открити слабости в системите за вътрешен контрол;
- Осъществяване на вътрешноведомствен контрол върху дейността на администрацията на МЕУ, в т.ч. и с цел превенция и предотвратяване на корупция, корупционни прояви и конфликт на интереси;
- Осъществяване на предварителен контрол на разходите преди поемане на задължения и извършване на разход;

Отговорности за изпълнението на програмата

За изпълнение на дейностите по Направление „Администрация“ отговаря главният секретар, директорите на дирекциите и ръководителите на звената.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани разходни параграфи на програмата (в хил. лв.)

№	7500.01.01 Бюджетна програма „Електронно управление и информационно общество“ (класификационен код и наименование на бюджетната програма)	Отчет 2021	Отчет 2022	Проект 2023 г.	Прогноза 2024 г.	Прогноза 2025 г.
	1	2	3	4	5	6
I.	**Общо ведомствени разходи:**	**31 570,2**	**36 759,4**	**56 070,0**	**42 304,3**	**42 489,1**
	Персонал	**16 650,1**	**17 397,3**	**20 379,4**	**20 613,7**	**20 798,5**
	Издръжка	**10 255,6**	**15 485,5**	**30 375,0**	**18 375,0**	**19 853,0**
	Капиталови разходи	**4 664,5**	**3 876,6**	**5 315,6**	**3 315,6**	**1 837,6**
1	**Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:**	**31 570,2**	**36 759,4**	**56 070,0**	**42 304,3**	**42 489,1**
	Персонал	16 650,1	17 397,3	**20 379,4**	**20 613,7**	**20 798,5**
	Издръжка	10 255,6	15 485,5	**30 375,0**	**18 375,0**	**19 853,0**
	Капиталови разходи	4 664,5	3 876,6	**5 315,6**	**3 315,6**	**1 837,6**
2	**Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**
	Персонал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Издръжка	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Капиталови разходи	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	От тях за: *					
	1.....					
	2.....					
II.	**Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ****	**0.0**	**16 414,9**	**0.0**	**0.0**	**0.0**
	1. „Изграждане на защитен интернет възел“	0.0	6 088,7	0.0	0.0	0.0
	Издръжка	0.0	10 326,2	0.0	0.0	0.0
	Капиталови разходи					
III.	**Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС****	**28 113,8**	**6 635,9**	**11 234,3**	**8 941,0**	**4 824.0**
	Персонал	3 750,2	2 723,6	737,6	1 229,0	600.0
	Издръжка	26,9	663,1	2 352,5	1 000.0	200.0
	Капиталови разходи	24 336,7	3 249,2	8 144,2	6 712.0	4 024.0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	**28 113,8**	**23 050,8**	**11 234,3**	**8 941,0**	**4 824.0**
	Общо разходи по бюджета (I.1+II.):	**31 570,2**	**53 174,3**	**56 070,0**	**42 304,3**	**42 489,1**
	Общо разходи (I.+II.+III.):	**59 684,0**	**59 810,2**	**67 304,3**	**51 245,3**	**47 313,1**
	Численост на щатния персонал	508	518	609	609	609
	Численост на извънщатния персонал	39	38	42	42	42

Информация за администрираните разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС.

Проекти с бенефициент Министерството на електронното управление по Оперативна програма „Добро управление“

1. Проект „Надграждане на хоризонталните и централни системи на електронното управление във връзка с прилагането на Единия модел за заявяване, заплащане и предоставяне на административни електронни услуги“. “. Необходимите средства за 2023 г. са в размер 7 200,0 х. лв., в т.ч. както следва: разходи за персонал – 500,0 х. лв., за издръжка – 1200,0 х. лв., капиталови разходи – 5 500,0 х. лв.

Необходимите средства за 2024 г. са в размер 3 774,0 х. лв., в т.ч. както следва: разходи за персонал – 200,0 х. лв., за издръжка – 800,0 х. лв., капиталови разходи – 2 774,0 х. лв.

2. Проект „Разработване и прилагане на Референтна архитектура за оперативна съвместимост (РАОС) и на Информационна система за централизирано изграждане и поддържане на регистри (ИСЦИПР)“ – за 2023 г. - необходимите средства са в размер 2 444,3 х. лв., в т.ч. както следва за 2023 г. разходи за персонал – 187,6 х. лв., за издръжка – 1 112,5 х. лв., капиталови разходи – 1 144,2 х. лв.

3. Проект „Облачни електронни услуги за администрацията“. Необходимите средства за 2024 г. капиталови разходи са в размер на 1 080,0 х. лв.

4. Проект „Надграждане и развитие на Държавен хибриден частен облак за нуждите на електронното управление“. Необходимите средства за 2023 г. са в размер 1 590 х. лв., в т.ч. както следва: разходи за персонал – 50 х. лв., за издръжка – 40 х. лв., капиталови разходи – 1 500 х. лв.

Проекти с бенефициент Министерството на електронното управление по

1. Проект "Изграждане на **Национален Координационен Център**“. Представена е индикативна програма за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по процедура “DIGITAL EUROPE WORK PROGRAMME DIGITAL-ECCC-2022-CYBER-03-NAT-COORDINATION DEPLOYING THE NETWORK OF NATIONAL COORDINATION CENTRES WITH MEMBER STATES“. Основната цел на проекта е да се изгради и повиши капацитетът на Националния Координационен Център на Дирекция „МИС“, който осъществява функциите по смисъла на член 7, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/887. Средствата по година са, както следва:
2024 г. за персонал 379,0 х. лв., издръжка 200,0 х. лв., капиталови разходи 2 166,0 х. лв.
2025 г. за персонал 250,0 х. лв., издръжка 200,0 х. лв., капиталови разходи 2 166,0 х. лв.

2. Проект "Изграждане на органи и системи за **киберсертификация**“ беше подадена в системата на Европейската Комисия (European Commission - Funding & Tenders Portal Submission System) и представена индикативна програма за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по процедура “DIGITAL EUROPE WORK PROGRAMME DIGITAL-ECCC-2022-CYBER-03-CERTIFICATION“.Участието е в консорциум с Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация" ИА БСА.

Основната цел на проекта е да се изгради капацитет по отношение на акредитацията и сертифицирането на киберсигурността на национално ниво, постигайки синергия между отговорните български институции и институции на ниво ЕС и други страни членки. Средствата по година са, както следва:
2024 г. за персонал 92 ,0 х. лв.
2025 г. за персонал 50,0 х. лв., капиталови разходи 468,0 х. лв.

3. Проект "Подпомагане имплементирането на Директивата **МИС2.0** и националната стратегия за киберсигурност“ беше подадена в системата на Европейската Комисия (European Commission - Funding & Tenders Portal Submission System). Представена е индикативна програма за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по процедура “DIGITAL EUROPE WORK PROGRAMME DIGITAL-ECCC-2022-CYBER- DIGITAL-ECCC-2022-CYBER-03-NIS-DIRECTIVE“.

Основната цел на проекта е да се занимава с предизвикателствата, идентифицирани от поканата DIGITAL-ECCC-2022-CYBER-03-NIS-DIRECTIVE:

„Подкрепа за прилагането на Директивата за МИС и националните стратегии за киберсигурност“. Средствата по година са, както следва:
2024 г. за персонал 302,0 х. лв.
2025 г. за персонал 100,0 х. лв., капиталови разходи 138,0 х. лв.

4. Проект "Изграждане на капацитет на **трансграничен оперативен център за киберсигурност**“ беше подадена в системата на Европейската Комисия (European Commission - Funding & Tenders Portal Submission System) и представена индикативна програма за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по процедура “ GRANT PROPOSAL "ATHENA" WITH ID 101127968, WHICH HAS BEEN SUBMITTED TO THE EU FUNDING PROGRAMME DIGITAL, TOPIC DIGITAL-ECCC-2022-CYBER-03-SOC CAPACITY BUILDING OF SECURITY OPERATION CENTRES“.

Основната цел на проекта е да се изгради ATHENA, платформа, обхващаща националните органи за киберсигурност на Кипър, Гърция, България и Малта. ATHENA ще изготви План за работа за оперативните центрове по киберсигурност (CSOCs) за трансгранично-между-организационно и между-функционално сътрудничество, сътрудничество и координация. Клъстер за координиран отговор за държави-членки на ЕС и други отговарящи на условията субекти. По-точно, трансграничната платформа на ATHENA ще предлага споделена Ситуационна осведоменост с AIassisted. Извличане и анализ на CTI. Това ще позволи и подобри прогнозирането, предотвратяването, откриването и способности за реагиране на държавите-членки срещу съществуващи и нови. Средствата по година са, както следва:
2024 г. за персонал 256,0 х. лв., капиталови разходи 692,0 х. лв.
2025 г. за персонал 200,0 х. лв., капиталови разходи 1 252,0 х. лв.